

Дніпровський державний аграрно-економічний
університет
Дніпровська академія неперервної освіти

100-річчю ДДАЕУ
присвячується

МАТЕРІАЛИ

9-ї Науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

"РОЗВИТОК ФОРМ І МЕТОДІВ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ"

Том 2

20-21 листопада 2021 року

м. Дніпро

УДК 658
ББК 65.291.21
Р64

Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації: Матеріали 9-ї Наук.-практ. Інтернет-конф. – Дніпро, 20-21.11.2021: тези доповідей (Том 2). – Дніпро: Поліграфічний відділ ДДАЕУ, 2021. – 92 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 532 від 13.10.20

В матеріалах конференції висвітлено передові науково-практичні результати досліджень, отриманих в галузі менеджменту.

Для студентів, аспірантів, науковців та фахівців.

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та друкуються мовою оригіналу.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

© Колектив авторів, 2021
© ДДАЕУ, 2021

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Байдак Д. Управлінське консультування: значення та поняття	6
Бельц О. Підходи до формування соціального пакету в аграрних підприємствах під час пандемії	7
Берестовська А. Напрями мотиваційного менеджменту аграрних підприємств під час пандемії	9
Гайдучик Г. Інформаційні технології у менеджменті сільськогосподарських підприємств в умовах глобалізації	10
Горобець Н., Тишков А. Проблеми та перспективи впровадження цифрових технологій у діяльність агропідприємств	11
Карасєв А. Пути підвищення конкурентоспособності автосервисного підприємства	13
Мельник Л. Вплив глобалізаційних процесів на управління підприємством	15
Горобець Н., Ничмирьова В. ІТ-підходи до процесу планування діяльності агропідприємств в умовах пандемії	16

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Байдак Д. Роль мотивації в підвищенні ефективності управління	18
Байдак І. Агробізнес: значення, сутність та шляхи розвитку	19
Берестовська А. Типологія країн світу за рівнем економічного розвитку	21
Гаркавий В. Динамічність сучасного бізнес-середовища	22
Лебедев М., Пальчик І. Організація логістичного управління підприємством	26
Нурулаєв Ш. Стан і проблеми технічного сервісу в Україні	28

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Величко О. Правове забезпечення функціонування саморегулювальної системи постійного поліпшення якості вищої освіти в Україні	30
---	----

Коваленко Н. Особливості здійснення управління з врахуванням впливу офшорних зон на економічний стан України	32
Маркін А. Визнання суб'єктів міжнародного права і його значення в побудові публічних міжнародних правових відносин	35
Нурулаєв Ш. Правові та організаційні заходи протидії корупції серед державних службовців в Україні	37
Руденко Т. Вплив міжнародного права на зовнішні економічні відносини України	39
Собчук Ю. Адміністративно процесуальна діяльність, як складова процесу застосування права та процесу публічного управління	43
Сухаренко А. Правове регулювання міжнародного факторингу	46
Тропін В. Окремі правові аспекти охорони та захисту прав інтелектуальної власності на сорти рослин	48

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Бондарчук Н. Державне управлінське рішення як форма реалізації організаційної функції публічного управління	50
Застава Р., Александрова А. Територіальна громада в умовах децентралізації влади в Україні	51
Британ О. Інформаційне забезпечення діяльності в органах місцевого самоврядування	54
Сичова М., Зотов Е. Система професійного розвитку державних службовців	55
Ільченко Ю., Кучеренко В. Забезпечення спроможності новостворених об'єднаних територіальних громад	57
Кучеренко В., Коломійцев М. Удосконалення реалізації державної житлової політики на рівні міста	60
Купріянов Д. Удосконалення зв'язків органів державного управління та місцевого самоврядування з громадськістю	62
Лебеденко О. Планування в публічних установах та організаціях	63
Мазурик О. Удосконалення роботи зі зверненнями громадян в органах публічної влади	66
Міньковська А. Публічне управління у вищій освіті в Україні: проблемні аспекти	67
Василенко Ю., Носулько О. Напрями змін державної служби та питання розвитку персоналу	68
Шаповал К., Охват А. Особливості пенсійної реформи в Україні	70

Пікало А, Шаповал К. Організаційно-функціональні основи публічного управління у сфері соціального захисту внутрішньо-переміщених осіб в Україні	72
Сичова М., Расков М. Напрями удосконалення діяльності депутата місцевої ради як представника інтересів територіальної громади	74
Сичова М., Сарман Н. Розподіл повноважень органів публічної влади у сфері управління загальною середньою освітою	77
Сітало Л. Моніторинг управлінської діяльності в органах місцевого самоврядування	79
Хвостова К. Кадрове забезпечення органів публічної влади: теоретичні засади	80
Шадько І., Бондарчук Н. Функціонування електронного управління в карантинних умовах	82
Сичова М., Щербина К. Перспективи удосконалення управління персоналом в органах державної влади у контексті сучасних тенденцій розвитку публічного управління	84

ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Самофал О. Соціально-економічний вплив пандемії на діяльність сільськогосподарських кооперативів	87
Жулей О. Відбір персоналу як стратегія вдосконалення управління підприємством	89

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

УПРАВЛІНСЬКЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ: ЗНАЧЕННЯ ТА ПОНЯТТЯ

ДАРИНА БАЙДАК, студентка гр. МгМТ-1-21

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Сьогодні в функціонуванні вітчизняних підприємств створюють складності багато чинників: посилення конкуренції в умовах ринкової економіки, загострення економічних та поглиблення соціальних проблем. Тому на перший план виходить здатність покращення адаптаційних можливостей підприємств до змін зовнішнього середовища.

В умовах інтеграції української економіки у глобальну потребують вирішення питання розвитку управлінської інфраструктури як складової частини інфраструктурного комплексу розвитку бізнесу який створює необхідні умови для ефективного функціонування сфер народного господарства.

В процесі формування інфраструктурного комплексу як цілісної системи, об'єкти управлінської інфраструктури повинні розвиватися швидше в порівнянні з іншими елементами,

Організації управлінського консультування або консалтингові фірми – це основа управлінської інфраструктури.

«Консалтинг – це галузь сучасного підприємництва і в сьогоденні стає обов'язковою ланкою в системі заходів підвищення ефективності діяльності підприємств різних галузей народного господарства завдяки акумуляції знань і досвіду в господарській діяльності, підтримці прийняття виважених управлінських рішень, стимулюванню впровадження доцільних змін у діяльності суб'єктів господарювання» [1].

Серед вчених все ще ведеться суперечки в трактуванні визначення консалтингу. З метою повного розкриття поняття консалтингової діяльності в таблиці 1 продемонстровані зміни в існуючих формулюваннях поняття «управлінське консультування».

Як бачимо, більшість формулювань наголошує на професіоналізмі консультантів, тому це можемо вважати характеристикою і наріжним каменем консалтингової діяльності. Консультування розглядається як вид експертної допомоги керівництву організації при вирішенні завдань управління в рухливих умовах. Поняття консультування за змістом ширше і глибше ніж поняття експертиза. Тому експертна допомога є тільки частиною процесу консультування. Особлива різниця в тому що експертна допомога виконується для клієнта, а управлінське консультування це процес, який здійснюється разом з клієнтом.

Визначення поняття «консультування» [2]

Визначення	Автор
«Консультування – висококваліфікована допомога керівникам, спрямована на підвищення роботи організацій, яка надається незалежними експертами, що спеціалізуються у певній області»	Чакыров К. Управленческое консультирование – организация процесса. – София, 1986.
«Бізнес-консалтинг – забезпечення клієнта спеціалізованим досвідом, методологією, технікою поведінки, професійними навичками або іншими ресурсами, що допомагають йому в оптимізації фінансово-економічного стану, що склався на підприємстві (організації), у рамках діючої нормативно-законодавчої бази»	Консалтинг в Украине. – К.: Ассоциация “Укрконсалтинг”, 1996.
«Консультування – це сервіс, що забезпечує клієнта незалежною і об’єктивною порадою, і що надається спеціалізованою компанією або фахівцем для ідентифікації і аналізу управлінських проблем і можливостей компанії-клієнта»	Саврук А., Красюк Р. Готовых решений не бывает // Рынок капитала. – 1998. – №2

Список використаних джерел:

1. Верба В. А. Управлінське консультування: концепція, організація, розвиток : монографія / В.А. Верба. – К.: КНЕУ, 2011. – 327 с.
2. Соколенко В. А. Основи управлінського консультування : навч.-метод. посіб. / В. А. Соколенко, О. Ю. Лінькова. – Харків : НТУ «ХПІ», 2018. –216 с.

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

ОЛЬГА БЕЛЬЦ, здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр», гр. МТ-1-19
Науковий керівник Горобець Н.М., к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту і права

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Мотиваційний менеджмент агропідприємств під час пандемії має ґрунтуватися на використанні ефективних прийомів зацікавленості працівника у праці. Впровадження нових складових до соціального пакету на підставі інноваційних технологій можуть покращити віддалену співпрацю як для адміністрації, так і працівників підприємств.

Так, в компанії «ProAgro» впроваджено до соціального пакету зміни переваг мотиваційних програм за допомогою підвищення цінності негрошового направлення. Також під час пандемії здійснено наступні заходи: з метою зменшення скупчення людей на підприємстві було запровадження позмінний графік роботи та формування бригад з

обмеженою кількістю працівників (один інженер, один агроном, два трактористи). Дані умови праці дозволяють знизити ризики щодо поширення коронавірусної інфекції серед працівників організації та дозволять забезпечити процес виробництва забезпечивши працівників засобами гігієни та дезінфекції. Проведення виробничих нарад, зборів колективу та навіть підписання нових контрактів здійснюється в безпечному для всіх форматі, а саме за допомогою онлайн конференцій. Стосовно процесу навчання, встановлено, що працівників переведено в інтерактивний формат, а в разі необхідності зборів в офлайн-режимі мінімізовано кількість працівників до 6 осіб з дотриманням дистанцій 1,5 м за умови перебування регіону в жовтій зоні. Також керівництво підприємства забезпечує персонал в необхідній кількості засобами індивідуального захисту (рукавички, респіратори, маски, антисептики). В приміщеннях сформований графік для дезінфекції та провітрювання.

На підставі досліджень діяльності ТОВ НВП «Екотехноспектр» в період пандемії, визначено певні зміни щодо формування та надання соціального пакету. Так, попередній аналіз суспільного договору показує поліпшення соціальної підтримки в окремих сферах. В підприємстві надається можливість соціальних виплат щодо медичного обслуговування, а також страхування життя працівників. Також в разі захворювання на COVID – 19 працівником або членом його родини, підприємство бере на себе витрати щодо лікування та реабілітації. З огляду на вищезазначене можливо стверджувати про розвиток позитивного мотиваційного клімату на підприємстві, так як працівники відчуватимуть реальне піклування про них, що сформує позитивне відношення до підприємства, вплине на закріплення кадрів та сприятиме зростанню продуктивності праці. Слід зазначити, що останнім часом все більше людей опікуються збереженням власного здоров'я, і, саме керівництво підприємств має пропонувати у соціальних пакетах такі складові, як надання абонементів щодо відвідування спортивних клубів, зокрема, он-лайн тренувань, що створює можливість працівникам займатися своїм здоров'ям, не виходячи з дому. Ці заходи допомагають зміцнювати внутрішні та міжфірмові зв'язки та формувати здоровий спосіб життя співробітників. Реалізація плану навчання підприємства може здійснюватися в онлайн форматі бізнес-школи «АгроКолсалтинг», по закінченню навчання працівники набуватимуть нових навичок та отримують сертифікат про засвоєння матеріалу. Кожен працівник може самостійно вибрати складові соціального пакету.

Таким чином, зазначені позиції соціального забезпечення надають працівникам право в умовах пандемії вибирати таку складову соціального пакету, яка найбільше відповідає їхнім потребам та інтересам, сімейному стану та стану здоров'я тощо.

НАПРЯМИ МОТИВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

АНАСТАСІЯ БЕРЕСТОВСЬКА, здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр», гр. МТС-1-21

Науковий керівник Горобець Н.М., к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту і права

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Аграрний сектор під час пандемії не може здійснювати свою діяльність у віддаленому режимі через специфічні особливості сільськогосподарського виробництва. На підставі вивчення практики роботи аграріїв в умовах карантину встановлено, що для ефективного здійснення моральної та матеріальної мотивації сільськогосподарських працівників потрібно вирішити наступні завдання: організація безперебійної роботи агропідприємств, виплата заробітної плати в повному обсязі та своєчасно, проведення постійного контролю та оцінювання ефективності бізнес-процесів, збереження здоров'я працівників та їх соціальний захист.

В результаті проведення досліджень діяльності аграрних підприємств Дніпропетровської області з'ясовано, що під час карантину впроваджувались наступні стратегічні напрямки мотиваційного менеджменту, а саме: формування та організація необхідної кількості працівників задля забезпечення надійної та безперебійної роботи підприємства, при цьому особлива увага приділяється наявності в них професіоналізму, досвіду роботи та вмотивованості. Окремо харчування: протягом виробничого періоду сільськогосподарські працівники забезпечувались харчуванням з дотриманням всіх необхідних санітарних умов. Щодо шляхів, які сприяють збереженню здоров'я: надання засобів індивідуального захисту, оснащення території підприємства місцями для сидіння, щоб працівники підприємства (економіст, бухгалтер, маркетолог тощо) могли під час перерви більше знаходитись на свіжому повітрі, забезпечення працівників продуктами харчування, вітамінами та необхідними ліками. Запрошення до підприємства медичних працівників, які під час карантину зможуть надати робітникам першу медичну допомогу, виміряти тиск, пульс, сатурацію та температуру, а також зробити ПЛР-тест або, запрошення мобільних бригад для проведення щеплення від коронавірусної інфекції.

З метою удосконалення мотиваційного менеджменту в агропідприємствах в умовах пандемії доцільно проводити опитування працівників щодо виявлення їх потреб та отримання від них пропозицій щодо покращення умов праці. Для налагодження спільної ефективної роботи під час карантину необхідно здійснювати психологічну підтримку працівників, дотримуватись етики ділового спілкування, знаходити

компроміси, раціонально розподіляти робочий та особистий час з перевагою в бік ефективного відпочинку персоналу. Одночасно потрібно слідкувати за дотриманням умов безпеки праці, здійснювати економію витрат виробництва та розробляти шляхи щодо підвищення продуктивності праці за рахунок певних новацій, зокрема, використання в роботі комп'ютерних програм. В аграрних підприємствах деякі працівники (бухгалтери, економісти, маркетингологи, менеджери, юристи) можуть мати дистанційну зайнятість під час карантину і мають бути забезпечені необхідним технічним обладнанням та програмним забезпеченням для ефективної роботи, належним рівнем контролю. Також доцільно заохочувати працівників створенням гнучкого графіку роботи за умови виконання плану, впровадження системи мотивації за рахунок надання вільного часу, що дозволить працівникам витратити більше часу на власні потреби, доплати за роботу у кризовий період та неналежні умови праці. Отже, створивши антикризовий мотиваційний менеджмент агропідприємств, мають поліпшитись всі показники їх діяльності.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕНЕДЖМЕНТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ГАЛИНА ГАЙДУЧИК, викладач

ВСП «Ладизинський фаховий коледж ВНАУ», м. Ладизин

Ефективність функціонування АПК дедалі більше залежить від застосування нових інформаційних технологій на основі інтегрованої системи збору, зберігання обміну та обробки інформації, коли прості завдання автоматизації обробки інформації змикаються з складними завданнями моделювання та проектування на спільній інформаційній базі за допомогою комп'ютерних систем. Дослідження показують, що інформатизація АПК не може розглядатися окремо від інформатизації суспільства в цілому і на сучасному етапі розвитку економіки є першочерговою вимогою поступового переходу у вищий рівень суспільного розвитку.

Інформаційні технології – це сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для забезпечення ефективної діяльності людей в різноманітних виробничих і невиробничих сферах.

Ефективність управління нерозривно зв'язана з практичним оволодінням інформаційними процесами в виробничих системах. На сучасному етапі виникла технічна потреба в обробці великих масивів економічної інформації у стислі терміни, тому підвищення ефективності праці тісно пов'язане з розв'язком проблем обробки інформації. Необхідною умовою успішного управління і планування є: точність і

повнота відомостей, які поступають каналами зв'язку; надійність її передачі і переробки без спотворень; оперативність прийняття рішень з управління виробничим процесом шляхом вибору з числа альтернативних варіантів ; вміння і спроможність реалізувати зусилля підсистеми управління для досягнення мети функціонування виробничої системи.

У тваринництві застосування інформаційних технологій досить поширене-від планування галузі до автоматизованих систем годівлі, доїння, обліку продукції. Розв'язання таких завдань як оптимальне поєднання галузей, розподіл кормів за групами тварин, оптимізація раціонів годівлі, оптимізація обороту і структури стада дозволяє виявити резерви галузей, забезпечити досягнення максимального прибутку.

У переробній галузі, крім завдань оперативного управління і планування виробництва, знайшли використання автоматичні лінії по виробництву продуктів харчування, в яких автоматизовані процеси від завантаження складників до пакування і обліку готової продукції.

На державному рівні управління АПК з допомогою інформаційних технологій вирішуються наступні завдання:

- формування перспективних напрямків інвестицій в розвиток галузей АПК;
- формування перспективних напрямків наукових досліджень, в тому числі в селекції, насінництві, біотехнологіях;
- формування перспективних напрямків розвитку АПК; управління розвитком галузей АПК;
- управління системою підготовки і перепідготовки кадрів для сільського господарства.

Аналіз стану і перспектив застосування інформаційних технологій для автоматизації наукових досліджень по галузях сільського господарства показує, що в рослинництві, крім експертних систем, в розрізі сільськогосподарських культур, технологій вирощування і засобів хімічного захисту, доцільне використання інформаційних технологій при плануванні і постановці польового дослідження, обробці результатів дослідження, аналізі варіантів.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНІСТЬ АГРОПІДПРИЄМСТВ

Н. ГОРОБЕЦЬ, к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту і права
А. ТИШКОВ, здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр», гр. МТ-1-19
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

В умовах пандемії за різними світовими та вітчизняними дослідженнями, перед агрокомпаніями активно постає питання

діджиталізації, яка дозволяє як знизити необхідність у працівниках та підвищити якість продукції, на яку впливає людський фактор, так і заявити про себе на світовому ринку та отримати додаткові можливості реалізації та отримання прибутку. Окрема увага має приділятися модернізації матеріально-технічної бази агропідприємств з одночасним навчанням спеціалістів комп'ютерній грамотності під час роботи з цифровими агротехнологіями.

В галузі рослинництва використання цифрових технологій, зокрема, безпілотних літальних апаратів дає можливість оптимізації витратного механізму виробничих процесів в аграрних підприємствах, що має призвести до підвищення показників їх виробничо-економічної діяльності. На думку Водянка Л.Д., дрони є найперспективнішим впровадженням саме у сільському господарстві, які дозволяють вимірювати рівень вмісту різних речовин у ґрунті та рослинах, встановлювати дійсну площу посівів, площу недосівів або пошкоджену шкідниками, здійснювати нагляд за худобою і так далі. Так, на підставі досліджень Старинця О.Г. встановлено, що під час проведення обприскування рослин за допомогою дронів, діюча речовина використовується на 30-40% менше за обприскування наземними апаратами. Зроблено висновок, що дрони можуть використовуватись у будь-який час, а найбільшою перешкодою можуть бути складні метеорологічні умови, а саме: сильний вітер чи дощ.

Разом з цим, професор Демчишак Н.Б. зазначає на певних проблемних зонах цифровізації агробізнесу, а саме: новітні технології не принесуть користі невеликим агропідприємствам, котрі не мають фінансових можливостей на це. З одного боку, діджиталізація призведе до масового звільнення працівників та виникнення нових робочих місць з іншого. Велика ймовірність, що більшість завдань, якими займалися працівники, стануть автоматизованими і вони стануть незатребуваними на ринку праці. Потрібно звернути увагу й на певне упереджене відношення деяких аграріїв до користування цифровими послугами, що пояснюється відсутністю бажання навчатися новому та вкладати в розвиток кошти. У той же час, за розрахунками Недільської Л. В. для малого та середнього агробізнесу запровадження діджиталізації до виробництва обійдеться у 5,5-7 млн грн, що є суттєвою перепоною, з подоланням якої повинна допомагати держава за рахунок пільг та знижених відсоткових ставок за кредитами.

Не дивлячись на зазначені проблеми щодо впровадження цифрових технологій до агробізнесу, діджиталізація є безумовно необхідною та найважливішою стадією розвитку будь-якого агропідприємства в сучасному світі, яка дійсно може модернізувати аграрний сектор, позитивно впливатиме на процес розвитку агропідприємств та створюватиме для них нові можливості у виробництві. У той же час, в порівнянні з більш розвиненими країнами, в Україні не вдається імплантувати нововведення так само швидко та

ефективно. Невеликі підприємства більше довіряють вітчизняному налагодженому виробництву, переслідуючи економію та надійність.

Отже, з якими б проблемами не стикалося сільське господарство, Україна забезпечена родючими ґрунтами та сприятливими кліматичними умовами. Тому потрібно належним чином вивчати процес вітчизняного сільськогосподарського виробництва з метою застосування новітніх цифрових технологій у відповідних ланках виробництва.

ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АВТОСЕРВИСНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

АЛЕКСЕЙ КАРАСЁВ, к.э.н, доцент

Псковский государственный университет, Псков, Россия

Конкурентоспособность автосервисного предприятия – это такое экономическое состояние, которое позволяет предприятию успешно функционировать и развиваться в условиях конкурентного рынка автосервисных услуг. Уровень автосервисного обслуживания должен отражать объем, структуру услуг и качество этих услуг. Уровень конкурентоспособности станций технического обслуживания определяется уровнем конкурентоспособности оказываемых ими услуг, которая, в свою очередь, обеспечивается мерой привлекательности услуг для конкретного потребителя.

Для оценки конкурентоспособности СТО нужно систематически проводить сравнение характеристик её работы с показателями главных конкурентов, осуществляющих свою деятельность в том же секторе рынка. Основными направлениями повышения уровня конкурентоспособности СТО есть: - повышение качества предоставляемых услуг; - сокращение времени выполнения заказов; - диверсификация производства (услуг); - применение гибкой ценовой политики; – повышение общей культуры и репутации СТО; Главным вектором в конкурентной борьбе предприятий автосервиса есть качество обслуживания потребителя.

Качество услуг может быть достигнуто за счет применения прогрессивного оборудования, рациональной организации и стимулирования труда, контроля качества, использования при ремонте запасных частей, отличающихся высоким качеством и надежностью в эксплуатации и т.д. Срок выполнения автосервисной услуги выступает как важнейший показатель, характеризующий эффективность работы компании. Сокращение срока предоставления автосервисных услуг уменьшает потребность в оборотных средствах, ускоряет их оборачиваемость, позволяет увеличивать объем реализации услуг при данном оборудовании и производственных площадях. Сокращение

сроков выполнения услуги является одним из элементов достижения конкурентоспособности предприятий автосервиса.

В целях сокращения времени на использование заказов на крупных и технически оснащенных СТО применяют агрегатный метод ремонта, предусматривающий замену неисправных элементов новыми или ранее восстановленными. Зарубежный опыт показывает, что прибыльность при продаже восстановленных агрегатов не ниже, чем при продаже новых.

Повышению конкурентоспособности автосервисного предприятия способствует гибкость цен, в основе которой лежат льготные скидки на наиболее популярные ремонты, скидки по случаю праздников, применение льготных цен в вечернее и ночное время, в случае большого объема заказа и т.д. Высокое качество услуг, применение гибких цен и гарантий выполнения работы является основой имиджа, деловой репутации любого автосервисного предприятия.

Однако не меньшее значение в создании деловой репутации и повышении конкурентоспособности имеет культура обслуживания, внимательное отношение к клиентам, внешний вид и манера общения персонала, стремление внушить клиенту доверие, вид здания и рабочего места.

Большие возможности в повышении конкурентоспособности автосервисных предприятий состоят в диверсификации услуг и способах их выполнения. Необходимость диверсификации производства возникает в том случае, если на автосервисном предприятии появляется тенденция ухудшения финансового состояния из-за резкого уменьшения спроса на услуги. Причем эти услуги могут носить непроизводственный характер и быть не связаны технологически с основными видами деятельности.

Подобная ситуация чаще возникает в том случае, если на СТО возникает тенденция в ухудшении финансового состояния из-за резкого уменьшения спроса на услуги по техническому обслуживанию и ремонту. В то же время любой успешный может использовать диверсификацию для расширения своих производственных возможностей, привлечения клиентуры, объема продаж и увеличения своих конкурентных преимуществ. Для повышения конкурентоспособности на СТО предоставляют следующие услуги: - техническая консультация владельца по поводу технического состояния автомобиля, его – неисправностей и способов их устранения; - определение технического состояния автомобиля без устранения неисправностей; - предоставление услуг по техническому обслуживанию и ремонту без участия владельца автотранспортного средства, начиная с оформления заказа и заканчивая выдачей отремонтированного автомобиля; - услуги на дому, когда работники СТО прибывают на место нахождения автомобиля и устраняют неисправность.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Л. МЕЛЬНИК, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Сучасний світ і середовище, в якому доводиться працювати національним підприємствам, ставить нові вимоги до його існування і подальшого ефективного розвитку. Один із найважливіших факторів, що викликав зміни – це процес глобалізації.

Глобалізація сприяє зближенню країн як в економічній, політичній, так і в культурній сферах. З одного боку, для підприємства це може слугувати можливістю розширення діяльності за межами національної економіки. З іншого, потрібно приділяти більше уваги підвищенню конкурентоздатності продукції і побудові напряму конкурентної боротьби на рівні, який буде не нижчим, ніж в інших країнах.

Термін «глобалізація виробництва» стосується тенденції, яка спостерігається в менеджменті міжнародних підприємств, головним чином, транснаціональних корпорацій, які все в більшій мірі розташовують своє виробництво по всьому світу. Ці підприємства з максимальною вигодою використовують фактори виробництва країн перебування для того, що виробити свою власну політику виробництва.

У таких умовах світової конкуренції прийняття рішень у менеджменті стає більш вагомим і потребує ретельного аналізу. Існують наступні шляхи практичного підвищення управління на підприємстві: доступ до нових каналів інформації, перегляд нових ринкових умов, процеси збору, обробки, обміну інформацією та використання сучасних форм і методів взаємодії персоналу.

Як відомо, менеджмент є одним із найважливіших процесів на підприємстві, який торкається кожної сфери його діяльності і відіграє дуже велику роль.

Глобалізаційні процеси вимагають від менеджменту розуміння того, що світове виробництво швидко змінюється і стає все більш взаємозалежним, тому потрібно вміти управляти змінами у мінливому середовищі. Також потрібно мати здатності співпрацювати з людьми з різними світоглядами та культурними цінностями, вивчати і розуміти інші культури для врахування цих особливостей при налагодженні контактів, проведенні переговорів. Необхідно створювати сучасну систему навчання, залучати для цього не тільки менеджерів, а й весь персонал, постійно мотивувати їх вдосконалення. Для того, щоб краще орієнтуватись на ринках та створювати стратегічні перспективи, потрібно вдало поєднувати маркетингові і виробничі функції.

Важливого значення для управління в умовах глобалізації також набуває формування глобальної матеріальної, інформаційної та

організаційно-економічної інфраструктури, яка забезпечує здійснення міжнародного співробітництва. Завдяки глобалізаційним процесам багато підприємств, як приватних, так і державних, змогли вийти на світову арену і зайняти провідні позиції.

У сучасних умовах набагато важливіше залучати та повністю використовувати весь можливий людський капітал, ніж фінансові ресурси підприємства. Адже для того, щоб збільшити фінансову частину, є можливість залучати нових інвесторів, впроваджувати інновації, нові та прогресивні технології, але ефективна система управління (побудована на раціональному застосуванні як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів) – це те, що може відрізнити одне підприємство від іншого і надати більші можливості для його стратегічного розвитку і підвищення конкурентоспроможності.

ІТ-ПІДХОДИ ДО ПРОЦЕСУ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Н. ГОРОБЕЦЬ, к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту і права
ВАЛЕРІЯ НИЧМИРЬОВА, здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»,
гр. МТ-1-19

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

У порівнянні з іншими галузями, процес планування в аграрних підприємствах має певні специфічні характеристики, які враховують біологічні, технологічні, екологічні, соціальні, економічні, організаційні чинники, а також невизначеність ринкового середовища.

Агрокомпаніям в умовах пандемії доводиться вносити зміни до процесу планування, враховуючи ті особливості, що вже є, і які з'явилися під час управління бізнес-процесами щодо виробництва, постачання, збуту, логістики тощо. З огляду на діяльність підприємств в умовах пандемії та карантинних заходів, більшість управлінської роботи виконується в онлайн-режимі за допомогою сучасного програмного забезпечення, що дозволяє мінімізувати контакти між співробітниками та якомога швидше реагувати на ризики.

Через невизначеність часових рамок, пов'язаних із тривалістю пандемії коронавірусу в Україні, вчені та практики-аграрії згодні в думці, що агробізнесу потрібно здійснювати процес планування на короткі терміни, зокрема, на декілька місяців, а саме: використовувати перспективні ланцюги поставок з метою моніторингу ринків попиту; визначати альтернативні джерела постачання, а також проводити моніторинг ризики, що пов'язані з термінами надходження матеріально-технічних ресурсів, обслуговуванням та ціною. Необхідно розробляти

план дій для значних випадків дисбалансу попиту та пропозиції, здійснювати розробку нових та альтернативних планів з метою забезпечення роботи. Ці проблеми неможливо вирішити без використання сучасних ІТ-рішень, які оцифровують бізнес-процеси та забезпечують мобільність та ефективність планування, обліку та якісного аналізу по всьому бізнес-ланцюгу. Вміння планувати завдання, здійснювати їх виконання, передавати необхідні дані до бухгалтерії та виконувати інші завдання за допомогою мобільних додатків, а не віч-на-віч із співробітниками сприятиме збереженню здоров'я та життя під час пандемії.

Ще до пандемії деякі сільськогосподарські підприємства автоматизували процеси виробництва за допомогою цифрових технологій, що дало можливість зберігати великі обсяги даних, аналізувати результати та приймати на їх основі виважені рішення, що допоможе мінімізувати витрати, максимізувати прибуток та підвищити рентабельність. Разом з тим, головним питанням є зміна моделі агробізнесу у зв'язку з ринком землі, що вплине на адаптацію до нових умов. Також українські аграрії почнуть здійснювати виробничо-господарську діяльність не на тимчасовій оренді, а на підставі праві власності на землю, що потребуватиме використання цифрових програм щодо управління земельним капталом.

Так, можливості ІТ-рішень має онлайн-система для управління земельним банком AgriChain Land, яка є частиною порталу з управління агробізнесом компанії «AgriChain». Модуль AgriChain Land пропонує інструменти для ефективного управління земельним банком, агровиробництвом, моніторингом посівів, логістикою та іншими бізнес-процесами. В результаті тестового використання був отриманий реальний ефект, який підтверджений кількісними та фінансовими показниками. Використання модуля AgriChain Farm дозволило досягти прямого економічного ефекту в розмірі 793 000 грн., а завдяки модулю AgriChain Land - 3 726 440 грн.

Створення системи інформаційного забезпечення агропідприємств на основі сучасних комп'ютерних технологій є основою для їх комп'ютеризації, що дасть можливість дистанційно та якісно керувати всіма процесами.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ

ДАРИНА БАЙДАК, студентка гр. МгМТ-1-21

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Розуміння мотивів і потреб працівника – це основа ефективного управління. Мотивацію відрізняє спрямованість на конкретний результат, шляхи його досягнення та усунення перешкод в управлінській діяльності.

«Мотивація – це сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, визначають поведінку, форми діяльності, надають цій діяльності спрямованості, орієнтованої на досягнення особистих цілей і цілей організації» [1].

Стимулювання – це процес використання стимулів в мотивації працівників. Сама розповсюджена форма стимулювання матеріальна. Саме цим, стимулювання відрізняється від мотивації, тому що є тільки одним з засобів мотивування

«Оплата праці, як на підприємствах України, так і в зарубіжних країн є основним чинником мотивації. Однак, практика показує, що одним тільки збільшенням заробітної плати талановитих фахівців не втримати. Та й не кожен роботодавець готовий змагатися з конкурентами в гонці за підвищення платні. У 64 розвинених країнах найпопулярнішими формами стимулювання є система медичного страхування працівників і фінансування пенсійних програм. Ці пільги допомагають створити комфортні умови праці, завдяки яким людина буде задоволена своєю роботою не тільки через зарплату» [1].

Кардинально іншою є нематеріальна мотивація, особливо для активної молоді. Характерним для такої мотивації є орієнтація на самореалізацію і саморозвиток, кар'єрне просування.

Постійні зміни в ринковій системі спонукають до пошуку нових систем мотивації праці.

Успішність будь-якої діяльності залежить від знань, навичок і вмінь працівників, але мотивація до прояву цих факторів займає не останнє місце в бажанні працювати на досягнення високих результатів. Від рівня мотивації до активності залежить прагнення працівників докладати більше зусиль в процесі діяльності.

«Ефективне управління господарською діяльністю підприємств значною мірою залежить від використання вміло налагодженого мотиваційного механізму. Враховуючи світовий досвід мотивації праці, можна стверджувати, що теоретична основа для створення такого

механізму існує, однак його слід удосконалити з урахуванням результатів мотиваційного моніторингу і прилаштувати до своєрідної трудової ментальності українців, економічної ситуації в країні» [2].

Таким чином, мотивація повинна стати важливим пріоритетом в культурі підприємства, що ґрунтується не на потребах керівництва, а на внутрішніх (емоціональних) потребах працівників. Високий рівень майстерності мотивації в управлінні здатен збільшити вірогідність успішної діяльності підприємства та її ефективності.

Список використаних джерел:

1. Анищенко В. М. Мотивація як фактор підвищення ефективності управлінського процесу / В. М. Анищенко, А. О. Сірий // Актуальні проблеми менеджменту в сучасних глобалізаційних процесах: зб. матер. II Всеукр. наук.-практ. конф. студ., аспір. та молод. вч., 7 квіт. 2015 р. – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2015. – С. 63. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/47/1/078_IR.pdf
2. Дімітрієва С.Д. Шляхи підвищення мотивації персоналу / С.Д. Дімітрієва // Культура народів Причорномор'я. 2011. № 216. С. 46-49.

АГРОБІЗНЕС: ЗНАЧЕННЯ, СУТНІСТЬ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

І. БАЙДАК, старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Досвід багатьох країн з ринковою економікою соціальної спрямованості свідчить про те, що підприємництво є необхідною умовою досягнення економічного успіху країною. Підприємство має велике суспільне значення тому що забезпечує стабільність суспільного і політичного життя, розвиток економіки.

Аграрне підприємництво (агробізнес) являє собою сукупність економічних відносин у аграрному секторі держави.

«Розвиток підприємництва в аграрному секторі сприяє розширенню сфери застосування праці аграріїв, створює нові можливості працевлаштування сільського населення» [1].

Сьогодні розвиток агробізнесу має деякі труднощі:

- недостатність первісного капіталу для створення власної справи;
- мало об'єктність матеріально-технічної бази;
- відсутність належного захисту і певних правових гарантій в питаннях власності, отримання та розподіл прибутку.

Доцільно згадати принципи вільного розвитку аграрного підприємництва:

1. розвиток аграрного підприємництва на основі усіх форм власності;

2. різноманіття організаційно-правових форм підприємницької діяльності (агрофірми, товариства, кооперативи, сімейні господарства);
3. розвиток підприємств різних розмірів.
4. залучення громадян у дрібне аграрне підприємства;
5. поглиблення спеціалізації та розширення кооперації;
6. збереження та більш ефективного використання матеріально-технічної бази виробництва.

Серед шляхів розвитку аграрного підприємництва слід виділяти:

- створення фермерських господарств;
- розширення розмірів присадибних господарств сільських мешканців;
- розвиток підсобних промислових підприємств;
- розвиток приватних агрофірм і орендних підприємств;
- контрактне виробництво.

Агробізнес – це форма підприємства у аграрному секторі економіки держави і до нього залучаються усі виробничі та обслуговуючі сфери діяльності АПК. В агробізнесі склалася складна система економічних взаємовідносин, які впливають на його функціонування:

Інфраструктура: • біржі; • банки; • інвестиційні компанії; • страхові компанії; • наука; • підготовка та перепідготовка кадрів.

Партнери по виробництву

Органи державної влади та управління

Реалізація продукції: підприємницькі структури, посередники

Товаровиробник

Споживачи

Державна політика в аграрному секторі: • регулювання; • підтримка; • захист та інше.

Агросервіс

Отже агробізнес може успішно розвиватися за наявності підприємницького середовища, що включає в себе комплекс взаємопов'язаних навколишніх умов: економічних, правових, соціальних.

Список використаних джерел:

1. Організація агробізнесу та підприємництва: Навч. пос. / Г.Є. Мазнєв, Т.О. Лагода, Т.Є. Піпіна, А.В. Півень. – Ч. 1. – Харків: Вид-во «Міськдрук», – 2012 – 127 с.

ТИПОЛОГІЯ КРАЇН СВІТУ ЗА РІВНЕМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

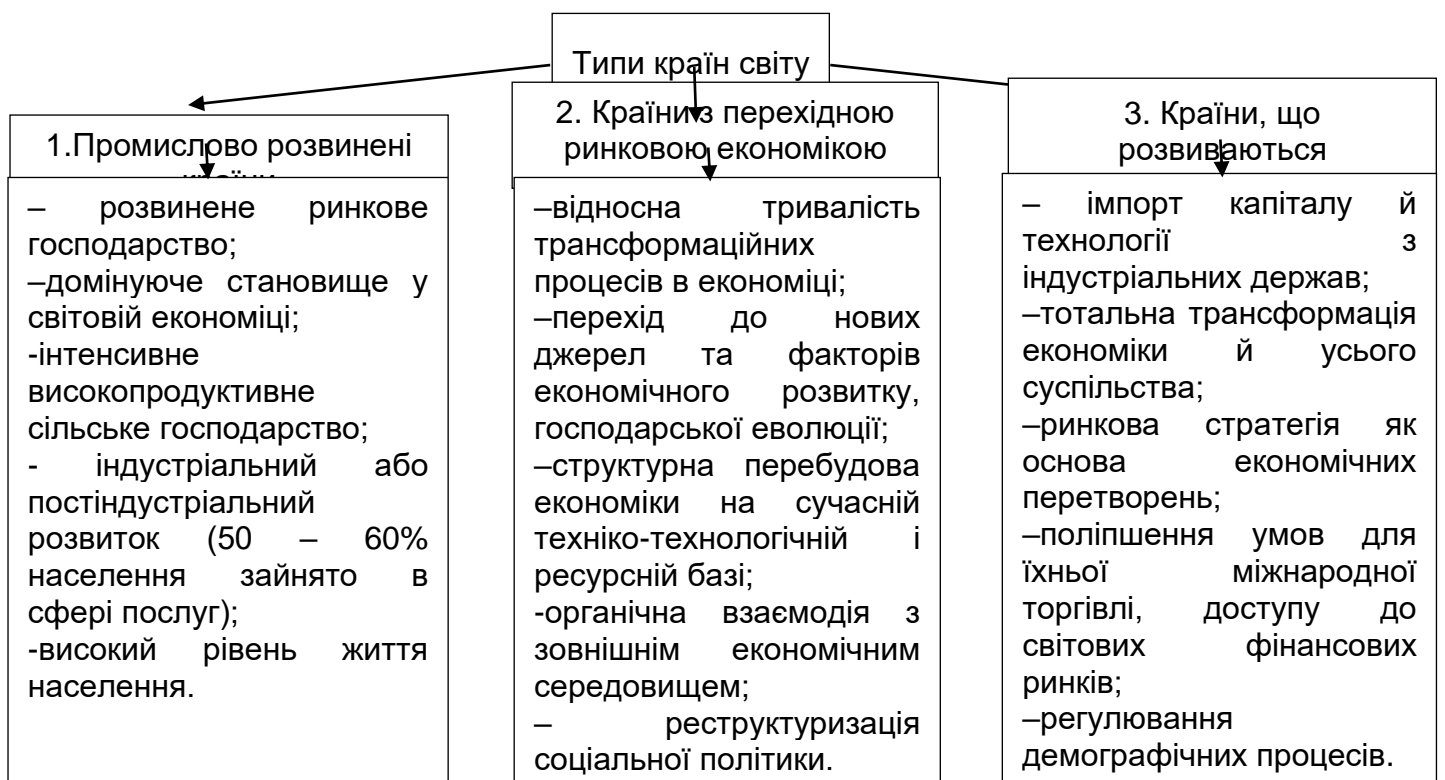
А. БЕРЕСТОВСЬКА, студентка гр. МТС-1-21

Науковий керівник Застава І.А., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Між країнами існують значні відмінності за розмірами території, кількістю населення, економіко-географічним положенням, державним ладом і устроєм, рівнем розвитку.

За класифікацією ООН, де індикатором є ВВП на душу населення, можна виділити 3 типи країн світу:

1. Промислово розвинені, або індустріальні країни - загальна площа складає 24% території світу; чисельність населення - 15% від населення світу, ВВП країн складає 74% від світового ВВП. Ці країни володіють величезними фінансовими ресурсами і на їх частку припадає 9/10 іноземних інвестицій, тобто довгострокових вкладень капіталу безпосередньо у підприємства промисловості, сільського господарства, торгівлі та інших галузей господарства зарубіжних країн. При порівнянні національних економік розвинутих країн використовується комплекс "стандартних" значень макроекономічних показників, до якого, наприклад, належать: зростання ВВП - від 2-3% і вище; рівень інфляції - 4-5% на рік; дефіцит державного бюджету - до 9,5% ВВП; позитивне

сальдо платіжного балансу країни. Ці держави виробляють 47 % світового ВВП і зосереджують у своїх руках 51 % міжнародної торгівлі.

До таких країн відносяться: «Велика сімка», «малі» західноєвропейські, переселенського типу, інші західноєвропейські, країни-«карлики».

2. Країни з перехідною ринковою економікою - площа країн складає 26 % від території світу, чисельність населення складає 33% від загальної чисельності населення світу, ВВП країн складає 6% від ВВП світу. Перехідною вважається економіка, що перебуває у процесі великомасштабних змін, які ведуть до іншої стабільної економіки.

До таких країн відносяться: центральноєвропейські та балтійські, Балканського півострова, пострадянські та Монголія.

3. Країни, що розвиваються - загальна площа - 50% території світу, населення близько 52% від населення світу; ВВП країн складає від світового ВВП - 20%; частка обробної промисловості у ВВП становить не більше ніж 10 %. Це здебільшого колишні колонії, які здобули політичну незалежність і створюють свої національні економіки. Вони відрізняються розмірами території, запасами природних ресурсів, рівнем економічного розвитку, місцем у світовому господарстві.

До таких країн відносяться: ключові (лідери світової економіки, нові індустріальні, малі нафто- і газодобувні, малі острівні («податкові притулки»), інші (у т.ч. найменш розвинені).

ДИНАМІЧНІСТЬ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

ВАЛЕРІЙ ГАРКАВИЙ, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Не варто доводити твердження, що "у бізнесі все починається зі стратегії". Але саме поняття «стратегія» не має однозначного та прийнятого всіма формулювання та трактування. Наведемо лише два визначення стратегії, які досить часто цитуються у бізнес-літературі.

Одним із перших, хто дав визначення поняття стратегії, був Карл фон Клаузевіц [1]. З його легкої руки поняття стратегії було запроваджено у військовій справі майже 200 років тому: «Стратегія «є використання окремих кампаній з метою війни», а сама війна «є не що інше, як продовження державної політики іншими засобами».

Стосовно сучасних умов, стратегія повинна з'являтися там, де є конкуренція (якийсь аналог війни у загальноновживаному сенсі). Ключові чинники успішної стратегії полягають у наявності «бойового духу» команди та її готовності до того, щоб зазнати тимчасової поразки. Сучасна школа стратегічного менеджменту, сконцентрована навколо

Warton Business School (WBS), багато в чому успадковує основні ідеї Клаузевиця.

У визначенні Чандлера [2] немає прямої вказівки на суперництво. Він розуміє стратегію як програму дій задля досягнення довгострокових цілей організації: "Стратегія - це визначення довгострокових цілей і завдань організації, формування програми дій і розподілу ресурсів, необхідних для виконання цих цілей".

Якщо спробувати поєднати ці два полярні підходи і пристосувати їх до сучасних умов, то стратегія представляється як розуміння місця та ролі компанії в майбутньому потоці подій, що дозволяє створити інтегрований набір дій, спрямованих на створення стійких конкурентних переваг. Задля більшої стратегічного процесу необхідний синтез наявних знань, ресурсів, можливостей, намірів. Важливо наголосити, що рівень перерахованих факторів суттєво впливає на здійснення тієї чи іншої стратегічної дії. Якщо, наприклад, у підприємця немає відповідних знань та ресурсів, то йому навряд чи вдасться реалізувати свої великі амбіційні цілі, або ВАЦ, як часто кажуть успішні підприємці-практики.

Давайте подумаємо, які характерні риси сучасного бізнес-оточення. Зрозуміло, їх багато. Але якщо скласти перелік найважливіших особливостей сучасного бізнес-середовища (як кажуть, short list), то до нього насамперед, на думку Володимира Савчука [3], мають потрапити наступні три:

Перша ознака – це так звана «диджиталізація», тобто. повсюдне використання цифрових технологій. Альтернативних аналогових технологій практично вже не залишилося. Цю тезу доводити не варто, достатньо подивитися довкола. Навіть у маркетологів, досить далеких від «цифр», найефективнішою та найпопулярнішою стає технологія Digital Marketing.

Друга характерна риса сучасного оточення – це зміни, безперервні, швидкі та комплексні. Вони підвищують невизначеність та знижують передбачуваність. Ця риса сприяє розвитку технологій ризик-менеджменту як спроби не лише знизити вплив ризиків, а й скористатися додатковими можливостями, які можуть з'явитися внаслідок зростання невизначеності.

Зрештою, третя особливість, прояв якої вітчизняний бізнес почав відчувати вже давно, - це глобалізація. Поява глобалізації відчуваються у всьому, у R&D (*скорочено від research and development, дослідження і розробки, - НДПКР*), технологіях, торгівлі, фінансах, комунікаціях та інформації, внаслідок чого з'являється відкрита економіка, глобальна гіперконкуренція та взаємозалежність бізнесу.

В результаті зовсім недавно світ увійшов у новий період свого розвитку, що кардинально відрізняється від усіх попередніх. Ми є свідками та учасниками нової ери, ери, в якій нематеріальні ресурси відіграють ключову роль.

Нові особливості бізнес-середовища кардинально змінили головні чинники зростання та вимоги до бізнесу. Для того щоб предметно розібратися в цьому питанні, порівнюємо особливості, які були раніше, і характерні риси сучасних економічних умов. У своєму розвитку людство минуло цілу низку етапів (рис. 1).

Рис. 1. - Послідовність розвитку економічного середовища

Кожен етап умовно можна назвати "ерою". Якщо заглянути в глибину століть, то можна виявити, що економіка почалася з «кочової ери», в якій джерелом багатства та добробуту була фізична сила та здатність до виживання – своєрідні нематеріальні активи. Починаючи з XIX століття і до середини XX століття, у світі панувала індустріальна епоха. Слідом за нею настала інформаційна ера. Відоме прислів'я «хто володіє інформацією, той володіє світом» дуже точно характеризує даний етап розвитку економіки. Внаслідок розвитку інтернету та інформаційних технологій ця ера проіснувала порівняно недовго, оскільки зберегти цінну інформацію стало практично неможливо.

Сучасний етап розвитку, який розпочався з кінця XX століття, можна визначити як "еру знання". Сама назва говорить про ключову особливість даного періоду розвитку: головним двигуном економіки є знання. Але йдеться зовсім не про ті знання, які ви отримуєте на семінарах чи з книг. Знання слід розглядати як інтелектуальний капітал підприємства. Нині недостатньо просто володіти знаннями (інформацією), треба вміти генерувати нові знання. Той, у кого це виходить краще за інших, отримує незаперечні конкурентні переваги серед інших суперників (конкурентів).

Порівнюємо особливості економіки індустріальної епохи та економіки епохи знання. Таке порівняння дасть більш глибоке розуміння природи сучасних умов та основних джерел зростання економіки, що

дозволить приймати рішення, які в сучасних умовах матимуть високу цінність та підвищуватимуть результативність бізнесу. Індустріальна ера характеризується стабільністю, лінійністю та передбачуваністю розвитку, оскільки ринкові зміни відбуваються повільно. Головним чинником зростання економіки індустріальної епохи є масове виробництво. Продукція та технології мають тривалий життєвий цикл. Дефіцитним ресурсом є фінансовий капітал. Конкуренція має локальні рамки та не виходить за межі певної території. Ключові конкурентні переваги за таких умов забезпечуються існуванням високих бар'єрів для входу в галузь, обмеженим доступом до сировини, наявністю дешевої робочої сили та капіталу.

Епоха знання має кілька відмінних рис. Сучасній економіці притаманні інноваційний характер, високотехнологічна промисловість, велика частка вкладу сфери послуг у формування світового ВВП. Останнє зумовлено тим, що промислове виробництво досягло досить високого рівня технічного оснащення і більше не вимагає великої кількості працівників для забезпечення технологічного процесу, і від цього відбувається відтік робочої сили до сфери послуг.

Сьогодні зовнішнє оточення компаній досить агресивне, нестабільне, а тому непередбачуване. Конкуренція набуває глобального масштабу. І тепер, перебуваючи в Україні, треба думати про Китай, США та інші країни, де можуть з'явитися конкуренти. Процес глобалізації стрімко розвивається із середини ХХ століття. Сучасний період характеризується високим рівнем інтеграції на макро- та мікрорівнях. Інтеграція є найвищим рівнем розвитку міжнародних економічних відносин. Їх розвиток сприяв утворенню транснаціональних корпорацій, світового господарства та світового ринку. Через глобалізацію у світі спостерігається зростаюча взаємозалежність країн і народів. Цей факт має подвійний вплив: у взаємозалежній глобальній системі негативні чи позитивні процеси у будь-якій країні впливають на соціально-економічні процеси інших країнах. Яскравим прикладом служить боргова криза, що почалася в 2010-му році в Греції, яка істотно похитнула фінансове становище інших країн Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Клаузевиц К. О войне. - М.: Госвоениздат, 1934. / Clausewitz K. Vom Krieg. 1832/34.
2. Chandler A. Strategy and Structure. McGraw-Hill, Inc., 1962.
3. Business Intelligence как продукт новой бизнес-среды. URL: <http://www.management.com.ua/strategy/str316.html> (Дата звернення 13.11.21).

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

М. ЛЕБЕДЕВ, студент гр. МгМТ-1-20

І. ПАЛЬЧИК, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Сучасні умови економіки визначають складність і пріоритетність завдань, що пов'язані із ефективністю діяльності організацій. В той же час, одним з найважливіших напрямків витрат, які здійснюють вплив на реалізацію фінансових цілей функціонування організації, є затрати, що в тій чи іншій мірі залежні від транспортування, складування та утримання матеріальних запасів, які складають об'єкт управління в логістиці. Виходячи з цього логістична діяльність організації може розглядатись як складова управління ланцюгом постачання, що охоплює планування, моніторинг та запровадження ефективних потоків зберігання товарно-матеріальних цінностей, послуг та пов'язані з ними інформаційні потоки, починаючи від початку виробничого процесу та закінчуючи найкращим задоволенням потреб споживача.

Ключовою ціллю логістичного управління є забезпечення і балансування економічних інтересів різноманітних учасників комерційних та операційних процесів через найкраще застосування ресурсів в створених на даний час в умовах функціонування. Виходячи зі сказаного, ключовими напрямками координації логістичної діяльності є такі:

1. Підпорядкування ключових функцій логістичної діяльності підприємства побажанням споживачів (відповідно логістична структура організується для реалізації найкращого рівня забезпечення запитів споживачів).

2. Скорочення логістичних затрат, тобто максимально економічно результативна діяльність логістичної структури.

Особливою властивістю логістичного управління є системний підхід до організації та реалізація переміщення матеріальних потоків протягом всього шляху від постачання, виробництва до реалізації кінцевому споживачу.

Для максимально ефективного функціонування організацій, завоювання ними максимальних конкурентних позицій на ринку необхідно постійна та безупинна організаційно-економічна та технічна трансформація, що дозволить максимально зменшити відхилення реально існуючого виробництва від його найбільш раціонального проекту, який охоплюватиме найновіші досягнення рівня знань, техніки, технології, її організації та керування виробничим процесом. Такі зміни не можуть відбутись без постійної адаптації підприємства до динамічних змін умов ринку, непостійного законодавства в податковій сфері та підходів до координації підприємницької діяльності з боку держави.

Пошук прогресивних моделей розвитку і керування організацією, одним з яких являється використання логістичних принципів управління, є ключовою складовою забезпечення надійний конкурентоспроможності в ринкових умовах.

Організація логістичного управління в організації, в окремих логістичних структурах та логістичних ланцюгах постачання можна вважати суттєвим складником організаційного забезпечення ефективної логістичної діяльності, як у вузькому, так і в широкому сенсі.

Підвищення значення логістики в досягненні вищої ефективності логістичного управління відбувається також в зв'язку із розширенням сутності логістичної концепції на більше коло процесів і сфер діяльності організації.

Відповідно можна вважати що логістичне управління полягає в цілеспрямованому впливі на логістичні потоки з ціллю узгодження їх функціонування та забезпечення ефекту синергії.

Логістичне управління - це процес або функція, що підкоряється раніше поставленим цілям, реалізуються в логічній послідовності, може бути реалізована на тактичному та стратегічному рівні, використовується постійно і охоплює планування, організацію, реалізацію та контролювання просування матеріалу потоків, переміщення сировини, напівфабрикатів, запасних частин та іншої продукції у виробництво, в самому процесі трансформації та доведенні до споживача на основі створення логістичної структури переміщення товарів та логістичної мережі.

Суть логістичної концепції полягає в необхідності досліджувати індивідуальні потреби покупців і відповідати на ці потреби, на цілюючи всі можливі ресурси на їх адекватне задоволення. Ключова ідея полягає в тому, що найбільш вагомим результатів діяльності досягають ті організації, операційна діяльність яких дозволяє забезпечити очікування покупців. Так як логістика задовольняє запити покупців, що пов'язані за місцем і часом пропозиції товару та супутніх послуг, можна сказати, що управління логістикою - це керування обслуговуванням покупців. Кінцевою метою логістичного управління є забезпечення та узгодження економічних цілей учасників підприємницьких процесів через найбільш ефективно застосування ресурсів в тих умовах господарювання, які на даний момент склались.

Підводячи підсумки, можна зробити висновок, що застосування логістичних підходів до управління дає можливість підприємству досягнути високої конкурентоспроможності своєї продукції і послуг. Але при цьому для покращення логістичної діяльності особливо важливим є можливість та застосування підприємством актуальних інформаційних технологій та платформ на їх базі, а також раціональних моделей управління, які необхідні для раціоналізації руху потоків товарів, послуг, ресурсів та інших об'єктів.

СТАН І ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ В УКРАЇНІ

Ш. НУРУЛАЄВ, студент гр. МТ-1-19

Науковий керівник Застава І.А., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Однією з актуальних проблем аграрного сектору економіки України є технічне забезпечення сільськогосподарських виробників.

Високий ступінь зносу техніки, великі витрати на проведення ремонтів, низька якість використовуваних ремонтно-технічних матеріалів, недостатні обсяги придбання нових запасних частин, не дозволяють забезпечити належний рівень технічної готовності та надійності машинно-тракторного парку аграріїв. Потенційні можливості машин у сільськогосподарських підприємствах використовуються тільки на 40-50 %. Причинами цього є недоліки в системі інженерно-технічного обслуговування виробництва.

В свою чергу це веде до суттєвих порушень технологічних процесів вирощування та збирання сільськогосподарських культур, негативно впливає на врожайність, якісні характеристики продукції і її собівартість.

Ефективне використання техніки можливе тільки за умови належної організації її технічного сервісу. А саме, застосування засобів діагностування техніки, сприяє технічній готовності машин і обладнання, не допускає їх передчасного виходу із експлуатації, зменшуються поточні витрати на ремонт техніки, підвищується коефіцієнт готовності машинно-тракторного парку.

Але рівень сервісного забезпечення машинно-тракторного парку в господарствах нашої країни, знаходиться на вкрай низькому рівні. Це підтверджують показники технічної готовності техніки, які останніми роками становили 50-75 %, за нормативу 85-92 % . Придбання техніки суб'єктами агробізнесу має безсистемний характер і проявляється надмірною різноманітністю марок однотипних машин у складі машинно-тракторних парків сільськогосподарських підприємств країни. Не проходить перевірка вхідної техніки і на відповідність національній системі технологій і машин, не оцінюється її адаптивність до місцевих умов, якості застосовуваних нафтопродуктів. Тому треба відновити систему сертифікації техніки за результатами випробувань на вітчизняних машино-випробувальних станціях. Також, економічно доцільним є відновлення деталей, вузлів і агрегатів та використання їх для ремонту машин. Капітально-відновлювальний ремонт у 2–3 рази дешевший за нову машину.

Із розвитком ринкових відносин технічний сервіс в Україні трансформувалася у ринок відповідних товарів і послуг. Специфіка нинішньої ситуації в країні полягає у відсутності реально вираженого платоспроможного попиту на послуги технічного сервісу за досить

значної потреби в них. Суттєво скоротилась кількість фахівців з ремонту технічних засобів, інженерів, які надають послуги у сфері технічного обслуговування сільськогосподарської техніки.

Підсумовуючи, визначимо наступні основні напрями подальшого вдосконалення організації системи технічного сервісу на сучасному етапі розвитку сільськогосподарського виробництва країни:

- обов'язкова участь заводів-виготовлювачів у виконанні всього комплексу робіт технічного сервісу для задоволення потреб товаровиробників у всіх галузях АПК;

- оптимізація розміщення мережі підприємств і виробництв технічного сервісу з метою протидії монополізму в цій сфері;

- удосконалення організаційних форм і технологій виконання ремонту та технічного обслуговування машин;

- створення прокатних пунктів, ефективне функціонування спеціалізованих механізованих формувань щодо виконання сільськогосподарських робіт;

- створення умов сільськогосподарським товаровиробникам для вільного вибору виконавців ремонтно-обслуговуючих робіт за рахунок розвитку ринку послуг;

- приведення у відповідність із попитом на послуги структури діючих потужностей ремонтно-обслуговуючої бази сільського господарства, яка включала би виготовлення нових засобів і деталей, впроваджувала досягнення науково-технічного прогресу з урахуванням технічної, економічної та соціальної політики в ринкових умовах господарювання;

- надання послуг споживачам засобів механізації з метою продовження терміну служби машин, придбання їх у користувачів після терміну експлуатації, відновлення та реалізації на вторинному ринку за пільговими цінами з гарантією;

- своєчасне забезпечення споживачів запасними частинами, відновленими вузлами та агрегатами;

- поглиблення кооперації між ремонтно-обслуговуючими підприємствами і заводами-виробниками машин;

- розвиток нових організаційних форм надання послуг (міжгосподарських асоціацій із виробничо-технічного обслуговування, регіональних технічних центрів);

- застосування дилерської моделі в наданні послуг споживачам. Досвід багатьох країн з розвиненою ринковою економікою показує, що найбільш ефективною формою технічного обслуговування і ремонту техніки в сільському господарстві є дилерська система, при якій підприємства технічного сервісу вирішують завдання маркетингу, лізингу тощо.

Державне регулювання може збалансувати процес завезення, створення й освоєння виробництва техніки з урахуванням перспектив розвитку машинобудування в Україні.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ САМОРЕГУЛІВНОЇ СИСТЕМИ ПОСТІЙНОГО ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

ОЛЕКСАНДР ВЕЛИЧКО, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і права
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

У чинному освітньому законодавстві України використовується поняття «Ліцензійний обсяг». Він являє собою дозволу державою максимальну кількість здобувачів, яких університет може зарахувати на навчання за певним фахом у поточному році. Це стосується усіх здобувачів, навчання яких фінансує як уряд, так і приватні особи чи підприємства. Мета такого обмеження здійснювати державний контроль за достатністю ресурсів університетів для якісної підготовки фахівців. Це обмеження не є досить поширеним у світовій практиці і є наслідком пострадянської трансформації системи вищої освіти в Україні. Однак у найближчій перспективі воно може бути використано для модернізації процесу управління ефективністю університетської освіти.

Такий механізм може забезпечити поєднання між собою ліцензійних обсягів набору здобувачів із результатами щорічного оцінювання діяльності ЗВО. Для цього важливо створити певну систему нових нормативних категорій (табл. 1).

Коригування поточного річного ліцензійного обсягу за всіма спеціальностями та освітніми програмами ЗВО має відбуватися щорічно на коефіцієнт зміни позиції цього закладу у прозорому, об'єктивному і авторитетному загальноукраїнському рейтингу, який може формуватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти згідно з положеннями статті 16 Закону України «Про вищу освіту» [1].

Такий підхід спонукатиме державні, комунальні та приватні ЗВО до системного якісного поліпшення напрямів діяльності «слабких ланок» університету. Крім того, це забезпечуватиме кумулятивне покращення всезагальної якості навчальних, наукових і консалтингових послуг закладу освіти. Альтернативні ж дії, за таких обставин, уможливають поступову втрату певної частки потенційних обсягів фінансування університету. Причому це стосуватиметься як коштів фізичних та/або юридичних осіб, так і коштів державного бюджету. Варто зауважити, що досягнута у рейтингу позиція може бути утримана лише через наступний прогресивний розвиток закладу освіти.

Таблиця 1

Система нормативних показників для стимулювання ефективності науково-педагогічної діяльності університетів України [2]

№ з/п	Назва показника	Методика визначення	Значення (роль)
1	Базовий ліцензійний обсяг спеціальності	Обчислюється за процедурою ліцензування спеціальності згідно з чинним законодавством	Формує стартові умови для діяльності
2	Поточний ліцензійний обсяг спеціальності	Обчислюється як середнє арифметичне за набором студентів протягом останніх 3-5 років	Стимулює маркетинг освітніх послуг
3	Фактичний ліцензійний обсяг спеціальності	I варіант: обчислюється як добуток показника № 1 (протягом 3-5 років після отримання ліцензії) на коефіцієнт річної зміни рейтингової позиції університету II варіант: обчислюється як добуток показника № 2 (після 3-5 років роботи вишу за ліцензією) на коефіцієнт річної зміни рейтингової позиції університету	Стимулює інновації та якість

Отже, позитивна зміна річної рейтингової позиції ЗВО сприятиме збільшенню фактичного ліцензійного обсягу набору здобувачів у поточному році. Крім того, така зміна може частково компенсувати втрати ліцензійного обсягу від недостатньо ефективного маркетингу освітніх послуг у попередні роки. Головне завдання – сформувати максимально несуперечливу і об'єктивну рейтингову систему на основі низки публічних зовнішніх індикаторів діяльності ЗВО. Принципово, що обчислення більшості показників необхідно здійснювати у розрахунку на штатну одиницю НПП конкретного університету [3].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту»: прийнятий 01 лип. 2014 року, № 1556-VII. URL: <https://bit.ly/3H3izx4> (дата звернення: 02.10.2021).
2. Величко О.П., Величко Л.А. Маркетинг, інновації та якість як об'єкти стимулювання в управлінні вітчизняною вищою освітою. *Маркетинг інновацій та інновації в маркетингу: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. Суми: Триторія, 2017. С. 52-53. URL: <https://bit.ly/3BXy3Pw> (дата звернення: 08.10.2021).

3. Velychko, O., Velychko L., and Kharytonov, M. (2020). *Managing Efficiency in Higher Education: A Case of Ukrainian Universities*. In: Exploring Social Sustainability and Economic Practices. MDPI, Basel, p. 45-59. URL: <https://bit.ly/3qkrPaf> (дата звернення: 05.10.2021).

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ УПРАВЛІННЯ З ВРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ ОФШОРНИХ ЗОН НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН УКРАЇНИ

НАТАЛІЯ КОВАЛЕНКО, студентка групи МгХТ-1-21

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Незвичайним економічним явищем є офшорна юрисдикція, що являє собою територію зі спеціальним правовим режимом для здійснення підприємницької діяльності, яка має достатньо переваг, класифікованих за різними характеристиками. Головною причиною формування сучасної мережі офшорних фінансових центрів є значна мобільність фінансових активів у цілому, а також темпи зростання світового фінансового ринку, які значно випереджають темпи зростання реальної економіки. Офшорний бізнес постійно видозмінюється та ускладнюється, адаптуючись до нових вимог та умов, зумовлених змінами законодавчої бази, внаслідок чого ускладнюються й схеми використання офшорних зон. Тому на сьогодні питання про функціонування офшорних зон є актуальним і суперечливим водночас [1].

Кількість офшорних зон не є сталим значенням та встановлюється розпорядженнями Кабінету Міністрів України [2]. На сьогодні існують два основні нормативні документи, які регулюють відносини з офшорними юрисдикціями в Україні це: ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 № 50-51 [3] та Розпорядження КМ України «Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України» (переліку держав (територій), у яких ставки податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижчі, ніж в Україні) [2].

Таким чином, офшорна зона – це зона, де на законних підставах компаніям надають певні бонуси. Вони мають позитивні і негативні сторони їх функціонування. До позитивних слід віднести: створення сприятливих інвестиційних умов, що є наслідком підвищення кількості та розмірів інвестиційних вкладів, зменшення податкового тиску, за рахунок чого активізується соціально-економічна діяльність цих країн у світовій

економіці, зниження інвестиційного ризику та забезпечення права власності, що сприяє більш стабільному розвитку, сплата необхідних зборів до державного бюджету під час реєстрації офшорного підприємства, можливість виступати полігоном для застосування провідних управлінських технологій з-за кордону, перш за все інформаційних у сфері банківської справи та засобів зв'язку. До негативних відносять: уникнення оподаткування, наслідком чого є недобросовісна податкова конкуренція, дестабілізація економіки, оскільки офшорні зони в перспективі акумулюють великі обсяги капіталу, а особливо спекулятивного, створення сприятливих умов для відтоку капіталу, зростання тінізації економіки та стимулювання «відмивання» коштів, одержаних злочинним шляхом, намагання компаніями користуватися внутрішнім ринком в офшорній зоні для демпінгу товарів, які не відповідають міжнародним стандартам [4].

За статистичними даними протягом останніх 15-ти років з України виведено приблизно 170 млрд дол США. На Кіпрі компанії українського походження та українські багатії зберігають понад 30 млрд дол США, зароблених в Україні. Пояснити це можна тим, що між Україною та Кіпром підписаний договір про уникнення подвійного оподаткування та підтримку іноземних інвестицій. Таким чином, на сьогодні Кіпр є офшорним центром та своєрідним фінансовим каналом за допомогою якого рухаються світові капітали в економіку України [5].

Часто ці виведені кошти в Україну не повертаються, а ті що повертаються, виступають в якості інвестицій у приватні підприємства, переводяться на банківські рахунки та витрачаються на придбання рухомого і нерухомого майна [6].

Для вирішення проблем, пов'язаних з офшорними зонами, доцільно вжити такі заходи як:

- створення сприятливого інвестиційного клімату у вітчизняній економіці, що сприятиме легалізації вивезеного капіталу;

- реформування державно-адміністративного апарату країни, покращення функціонування державних інститутів з безпекової, правоохоронної, судової, адміністративної, комунальної, медичної та освітньої функцій, оскільки від якісного та чіткого виконання ними власних функцій залежить відношення вітчизняного бізнес-середовища до держави;

- запровадження процесів демонополізації, деолігархізації та децентралізації;

- розробка механізму, який унеможливилював би в майбутньому повернення та функціонування механізмів тінізації, а також ухилення від оподаткування з посиленням відповідальності за ці правопорушення;

- створення єдиного переліку юридичних та фізичних осіб, що зареєстрували компанії або відкрили рахунки в офшорах;

– запровадження санкцій по відношенню до податкових сховищ та тих, хто користується їх послугами, залежно від рівня прозорості операцій та міжнародного співробітництва;

– розробка ефективного виду моніторингу за грошовими операціями для Міністерства фінансів та Національного банку України [4].

Зрозуміло, що Україна потребує вдосконалення правового регулювання діяльності пов'язаної з використанням офшорних зон з більшою користю для неї, а також покращення співпраці з офшорними юрисдикціями. Тому, для подальшого економічного розвитку України можна запозичити шляхи вирішення питання щодо детінізації офшорної діяльності у високорозвинених країн світу таких як США, Японія, Німеччина, Франція, Велика Британія, Італія та Канада.

Список використаних джерел:

1. Сардак С.Е., Ситник А.І. Вплив офшорних зон на економіку держави. Інфраструктура ринку. 2018. № 25. С. 52-56.

2. Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 977 : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1045 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-%D0%BF>.

3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>.

4. Мартиненко В. О. Аналіз функціонування офшорних зон та шляхи подолання наслідків їх негативного впливу на економіку України. Економіка та суспільство. 2018. Випуск 15. С. 154-160.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ukrstat.org>

6. Цимбалюк А. В. Вплив податкових офшорних зон на фінансову безпеку держави. Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку : зб. тез VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, д.ю.н. Віктора Тарасовича Білоуса, 27 листопада 2020 р. Ірпінь. С. 379–382.

ВИЗНАННЯ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА І ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В ПОБУДОВІ ПУБЛІЧНИХ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

АНТОН МАРКІН, студент гр. МгХТ-1-21

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Суб'єктами міжнародного права є:

- носії міжнародного публічного права: держави, державоподібні утворення, нації, які борються за самовизначення, та міжнародні організації;

- особи, учасники приватного міжнародного права, що володіють правовою незалежністю і можливістю самостійно здійснювати права і обов'язки, які були встановлені нормами права: фізичні і юридичні особи (транснаціональні корпорації (ТНК) в тому числі).

Держави як суверені одиниці – основні суб'єкти міжнародного права, які володіють універсальною міжнародною правосуб'єктністю. Саме міжнародне право виникло для регулювання відносин між державами, тому не дивно, що первинними (головними) суб'єктами права в міжнародних відносинах є саме держави. Тож, коли мова йде про визнання суб'єктів міжнародного права, маємо на увазі визнання саме держав іншими державами.

Зараз у міжнародному праві, держава – це три складові: територія, населення та публічна суверенна ефективна (легітимна) влада [1].

В свої суті, визнання є одностороннім добровільним актом держави, через який вона заявляє що визнає іншу державу як суб'єкт міжнародного права та планує розвивати офіційні відносини, чи що вважає владу, яка затвердилася у державі або на певній частині її території, настільки ефективною, щоб бути представником даної держави чи населення частини її території у міжнародних відносинах.

У сучасних міждержавних відносинах діють дві головні теорії визнання, які при цьому не діють у чистому вигляді, – це декларативна і конститутивна теорії.

Згідно першої, держава набуває статусу суб'єкта міжнародного права від моменту самопроголошення, незалежно від визнання іншими державами, в той час як друга теорія передбачає становлення держави як суб'єкта лише після отримання визнання від інших суб'єктів.

Таким чином, існує три форми визнання:

- de facto;
- de jure;
- ad hoc.

De jure – це повноцінне (цілковите) визнання, яке передбачає повний обсяг міждержавних відносин у всіх галузях міжнародного спілкування, тобто на найбільш високому дипломатичному рівні.

De facto – є визнанням офіційним, але не повним, і означає, що певна держава чи уряд не вважаються іншою стороною достатньо довговічними або життєздатними. Воно може включати в себе соціальні та культурні контакти, при відсутності більш бажаних дипломатичних контактів та повного юридичного визнання. Такий вид визнання можуть відкликати.

Ad hoc – є офіційним контактом із невизнаною державою з метою розв'язання певної проблеми між двома державами. Відсутність визнання в такому разі не повинна позначатися на юридичному аспекті вирішення спільної міжнародної проблеми.

Критеріями для офіційного визнання є:

- виконання вимог статуту ООН;
- дотримання зобов'язань, які були затвердженні Гельсінським Заключним актом та Паризькою хартією;
- гарантування захисту прав етнічних, а також національних груп і меншин відповідно до обов'язків, які визначає НБСЄ;
- повага недоторканності кордонів;
- прийняття усіх обов'язків по роззброєнню, безпеці та регіональній стабільності;
- згода на мирне вирішення питань правонаступництва держави і регіональних суперечок [2].

У міжнародній практиці трапляються випадки виникнення осіб, що не мають всіх елементів правосуб'єктності в міжнародному плані, проте можуть приймати участь в правовідносинах певного роду, врегульованих нормами міжнародного права. В такому випадку мова йде про дестинаторів.

Таким чином, види визнання можна поділити за дестинаторами на:

- традиційні (визнання держав та урядів);
- попередні (проміжні; це визнання націй, сторони, що повстала чи воює, організації опору та урядів в еміграції або вигнанні).

Коли в міжнародному полі з'являється нова незалежна держава, яка була утворена через революцію, війну, об'єднання чи поділ держав і т.п., то варто зазначити, що в такому випадку має місце визнання держав.

Якщо до влади приходять новий уряд неконституційним шляхом, то постає питання про його визнання. Розрізняють два підходи при визнанні урядів: перший – той, який було створено Естрадою (міністром закордонних справ Мексики) і він означає втручання у внутрішні справи інших держав; другий підхід – «доктрина Тобара» – держави-учасниці не визнають уряди, що отримали владу через революцію або переворот, до того часу, поки внаслідок вільних виборів не буде створено новий уряд.

Визнання воюючої сторони – це визнання сторони військового конфлікту – учасника міжнародних відносин, які регулюються законами та звичаями війни і створюються через її початок.

Визнання повсталого боку – це визнання повстанців, загонів опору, учасників громадянської або національно-визвольної боротьби, які контролюють частину території власної держави та провадять збройну боротьбу з колонізаторами, диктаторськими, фашистськими і іншими антидемократичними режимами, для можливості самовизначення свого народу [3].

Соціальна цінність визнання – це здійснення правонаступництва держав на його основі, тобто переходу прав та обов'язків однієї держави, як суб'єкта міжнародного права, до іншої держави-суб'єкта, з причини виникнення або припинення існування держави чи зміни території останньої.

Список використаних джерел::

1. Міжнародне право. Мультимедійний посібник з навчальної дисципліни «Міжнародне право». – Київ: НАВС, 2016. [Електронний ресурс]. - URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/mg/index.html>.

2. Міжнародне публічне право. Конспект лекцій для студентів факультету заочного навчання цивільних осіб. – Дніпро: ДДУВС, 2016. – 208 с.

3. Правове регулювання міжнародних економічних відносин. Конспект лекцій для студентів спеціальності: 081-Право денної та заочної форми навчання. – Луцьк: Луцький НТУ, 2017. – 67 с.

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ СЕРЕД ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ

ШАМІЛЬ НУРУЛАСВ, студент гр. МТ-1-19

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Корупція це одна із найнебезпечніших загроз правопорядку, демократії, правам людини, соціальній справедливості, бо вона загрожує належному і справедливому функціонуванню країни, перешкоджає їх економічному розвитку, має негативні наслідки для суверенітету держав, інтересів компаній та міжнародних установ.

Корупція – це джерело економічних, політичних і соціальних для соціуму та негативне руйнівне явище для державності. Корупція завдає негативний вплив на авторитет влади, руйнує будь-які моральні засади суспільства, створює корумповані частини публічних службовців та розвиває псевдо громадянські соціальні відносини. Негативні аспекти

впливу корупції в Україні проявляються в усіх сферах суспільства: в політиці, економіці, культурі та в багатьох інших сферах життя.

На сьогоднішній день головним органом, що протидіє корупції України є НАЗК- Національне агентство з питань запобігання корупції- центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом. НАЗК створене відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції». Створення ефективної системи протидії і запобігання корупції, викриття корупційних схем, притягнення до відповідальності осіб, що притягнуті до її вчення, є головною місією держави, державної політики у сфері боротьби з корупцією.

На виконання ЗУ «Про запобігання корупції», розроблена та здійснюється система заходів, що направлені на запобігання корупції, ідентично як в країнах Європи.

Треба зазначити, що вплив корупції на адміністративне й соціальне середовище державних службовців, , на соціальні аспекти життя, корпоративну культуру державної служби, на соціальні аспекти життя дуже значний. Законами України "Про державну службу" та "Про боротьбу з корупцією" передбачені заходи, що не допускають розповсюдженню корупції серед держслужбовців. Створено певну законодавчу базу для впровадження етичних цінностей та норм державної служби. У ЗУ «Про державну службу» зазначається, що до основних обов'язків державного службовця належить зобов'язання дотримуватися принципів державної служби.

Виявлення корупційних ризиків, а також усунення умов та причин виникнення тих ризиків, які можуть виникнути в діяльності державних службовців є одним із основних напрямів у сфері запобігання корупції. Вказані ризики моніторяться та досліджуються громадськими організаціями на різних рівнях та у різних сферах державного управління.

З огляду на поширеність, серед державних службовців поширені такі характерні прояви корупції, як: безконтрольність, конфлікт інтересів, не добросовісність, наявність власного інтересу.

До шляхів розв'язання проблеми виникнення та поширення корупцією серед державних службовців можна запропонувати наступні:

- чітке дотримання суб'єктами влади законодавства про запобігання і протидії корупції;
- дотримання законів та Конституції України, вчиняти дії які входять до повноважень особи, чітке дотримання нормативно-правових актів.
- дотримання принципів державної служби;
- ретельний аналіз можливого виникнення та вжиття заходів до запобігання корупції, конфлікту інтересів під час прийому на державну службу та під час проходження державної служби;
- впровадження новітніх технологій в процес урядування;

- підвищення якості надання адміністративних послуг, в тому числі за рахунок впровадження новітніх технологій;
- посилення фінансового контролю та профілактичної роботи з питань запобігання корупції серед осіб, які виконують функції держави;
- вільний доступ до публічної інформації;
- відкритість діяльності державних органів, залучення громадськості у здійсненні контролю та передбачених законом заходів щодо запобігання корупції.

Для реалізації політики щодо запобігання та протидії корупції слід забезпечити:

- дотримання стандартів і норм державними службовцями;
- прозорість та відкритість інформації щодо державних службовців;
- формування в населення негативного ставлення до корупції.

Є доцільним проводити навчання державних службовців з питань запобігання та виявлення корупції, надання базових знань у сфері антикорупційного законодавства, формування антикорупційної культури, виховання нетерпимості до корупції. При навчанні важливо впровадження європейських заходів протидії корупції; постійне вивчення нового в антикорупційному законодавстві України; усвідомлення відповідальності державних службовців за корупційні діяння; аналіз практики розгляду судами справ про корупцію; отримання знань та практичних навиків щодо електронного декларування, уникнення конфлікту інтересів на державній службі тощо.

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА НА ЗОВНІШНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ

ТЕТЯНА РУДЕНКО, студентка гр. МгХТ-1-21

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Всесвітня міжнародна економіка — це економіка, в якій основними суб'єктами є національні держави [1].

Економічне життя суспільства характеризується об'єктивно обумовленими процесами інтернаціоналізації світового господарства. За межі країни виходять товари, послуги, капітал, робоча сила, виробничий процес. Економіка всіх країн світу формує міжнародну економіку, співпраця та взаємодія міжнародної і національних економік сприяє розвитку міжнародних економічних відносин [2]. Дана взаємодія характерна тим, що міжнародні події не проникають безпосередньо і не пронизують внутрішню економіку, а заломлюються через національну політику і процеси, які там відбуваються [1].

Будь-яка діяльність здійснюється на ґрунті певної системи принципів. Безумовно, що і така діяльність, як правове регулювання міжнародних економічних відносин базується теж на системі певних принципів. До найважливіших міжнародно-правових актів, в яких закріплені принципи міжнародного економічного права, слід віднести Статут ООН; Декларацію про принципи міжнародного права, щодо дружніх відносин і співробітництва відповідно до Статуту ООН від 24 грудня 1970 р., яка була затверджена Генеральною Асамблеєю ООН; Хартія економічних прав і обов'язків держав та Декларацію про встановлення нового економічного порядку, прийнятих Генеральною Асамблеєю ООН у 1974р.; Принципи міжнародно-торговельних відносин і торговельної політики, які сприяють розвитку, прийняті на I Конференції з торгівлі і розвитку в 1964 р. та ін.

Починаючи з 1990-х років масив внутрішніх правил України поповнявся в результаті прийняття Законів України про зовнішньоекономічну діяльність 1991 р., про заставу 1992 р., про нотаріат 1993 р., КТМ1995 р., про міжнародний комерційний арбітраж 1994р., про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів 2001 р., ГПК 1991р., а пізніше- нових ЦК 2003р., ГК 2003р., ЦПК 2004 р.

Суверенітет і незалежність дали поштовх розвитку міжнародно-договірної бази України. У сфері міжнародного приватного права нині діє декілька тисяч універсальних, регіональних й інших багатосторонніх, а також двосторонніх договорів України.

В законодавстві України принципи міжнародного економічного права можна знайти перш за все в Конституції України, ЗУ «Про міжнародні договори України», ЗУ «Про міжнародне приватне право», ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» та ін.

Принципи міжнародного економічного права є основою формування принципів зовнішньоекономічної діяльності багатьох держав. Це — один із прикладів пріоритету норм міжнародного права і його принципів над національними нормами.

Питання економічного співробітництва України та ЄС вивчала значна кількість наукових шкіл та вчених, як вітчизняних, так і зарубіжних. Значний внесок у вивчення науково-практичних аспектів міжнародного співробітництва України зробили праці таких вітчизняних науковців, як О. Білорус, І. Бураковський, А. Гальчинський, В. Геєць, І. Журба, І. Тодоров, В. Чужиков, О. Шнирков та ін [3].

Що стосується України, то на даному етапі їй потрібно ще більше розвивати свої міжнародні економічні відносини, іншими словами — інтегруватися в світову господарську систему.

Наша країна займає одну з передових позицій серед держав СНД, стосовно розвитку зовнішньоекономічних зав'язків. Це зумовлено тим, що в державі існують вагомні об'єктивні матеріальні передумови, а саме: географічне розташування та наявність родючих ґрунтів, виробничі

потужності, природні й трудові ресурси, транспортне забезпечення, науково-технічний потенціал, геополітичне становище. Беручи до уваги ці всі привілеї, можна з впевненістю сказати, що Україна досягла певних результатів у розвитку експортного виробництва. Прикладом даного твердження може бути молочна промисловість України. Незважаючи на те, що за останні 30 років кількість ВРХ скоротилося майже в 8 разів (станом на 1 липня в Україні зареєстровано 1,7 млн корів, в той час у 1990 році кількість поголів'я корів складала 8,6 млн.), це не заважає молочним підприємствам виготовляти свою продукцію достатньо високої якості і, як наслідок цього, співпрацювати з закордонними партнерами.

Вступ України до Світової організації торгівлі відкрив перспективи для розвитку національної економіки. Україна на абсолютно рівних умовах і правах з іншими членами організації бере безпосередню участь у формуванні новітніх правил торгівлі на світовому ринку в рамках раундів багатосторонніх торговельних переговорів із метою максимального врахування національних інтересів нашої держави в торговельно-економічній сфері. Набуття Україною членства в СОТ створило необхідні передумови для підписання в червні 2010 р. Угоди про вільну торгівлю з Європейською асоціацією вільної торгівлі (Норвегія, Швейцарія, Ісландія та Ліхтенштейн), яка набрала чинності з 1 червня 2012 р.; стало потужним стимулом для започаткування переговорів з Європейським Союзом щодо створення зони вільної торгівлі [5].

Серед країн, з якими в Україні вже налагоджені експортні поставки, можна виділити Німеччину, Угорщину, Польщу, Італію, Іспанію, Нідерланди, Молдову, Азербайджан, Вірменію, Грузію, ОАЕ. Вільна торгівля повинна забезпечити поступову інтеграцію економіки України у внутрішній ринок ЄС, її частиною є комплексна програма адаптації у сферах, пов'язаних із торгівлею. Крім цього, вільна торгівля покращить бізнес-середовище вітчизняного ринку, що є важливим для розвитку економіки у цілому [3].

Основними торговельними партнерами України в ЄС у 2020 р. стали: Німеччина (17,1 % від торгівлі товарами та послугами), Польща (16,2 %), Італія (8,5 %), Нідерланди (5,9 %) та Угорщина (5,6 %).

Також значна частка торгівлі припала на Францію (4,8 %), Чехію (4 %), Румунію (3,9 %), Австрію (2,9 %), Словаччину (2,8 %). Бельгію (2,7 %) та Литву (2,7 %). Частки інших держав-членів ЄС не перевищували 2 % [6].

По офіційним даним сайту Міністерства юстиції України, за період 2015-2020 років, близько 17 договорів у сфері економіки набрали чинності. В більшій мірі це були двосторонні міждержавні міжнародні договори з: Урядом Держави Кувейт, Китайською Народною Республікою, Міністерством економічного розвитку та туризму Румунії, Урядом Республіки Кіпр, Урядом Сполученого Королівства Великої

Британії та Північної Ірландії, Урядом Литовської Республіки, Урядом Литовської Республіки та ін.

Один з договорів, що привертає увагу і є актуальним на сьогоднішній день - це договір між Урядом України та Урядом Швейцарії щодо українсько-швейцарського проєкту «Створення бюджетного апарату штучної вентиляції легень у відповідь на виклики COVID-19» - Проєкт Фаза I (підписаний і набрав чинності 03.12.2020 р.) [7].

Список використаних джерел:

1.Hirst, P., Thompson, G The problem of 'globalization: international economic relations,national economic management and the formation of trading blocs. *Economy and Society*, 1992 21(4), 357–396. doi:10.1080/03085149200000017

2.Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І., – Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 234 с

3. Манаєнко І.М., Путіліна Д.О. Тенденції торговельно-економічної співпраці України та ЄС. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*, 2017, випуск 3 (08), С-13.

4. Дунська А. Експортно-імпортна діяльність України / А. Дунська // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. – 2016. – № 3. – С. 36-46

5. Портал постійного представництва України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві. URL: <https://geneva.mfa.gov.ua/posolstvo/2604-about>. (дата звернення: 08.11.2021).

6. Міністерство закордонних справ України/ Відносини Україна – ЄС. Опубліковано 06.08 2021 р. URL: <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya/vidnosini-ukrayina-yes>.(дата звернення: 08.11.2021)

7. Міністерство юстиції України / Міжнародні договори, що набрали чинності для України, включені до єдиного державного реєстру нормативно-правових актів у січні 2020 року. Опубліковано 12.02.2020 р. URL: <https://minjust.gov.ua/news/acts/mijnarodni-dogovori-scho-nabrali-chinnosti-dlya-ukraini-vklyucheni-do-edinogo-derjavnogo-reestru-normativno-pravovih-aktiv-u-sichni-2020-roku> (дата звернення: 08.11.2021).

АДМІНІСТРАТИВНО ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ЮЛІЯ СОБЧУК, студентка гр. МТ-1-19

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Проблеми адміністративного процесу постійно привертають увагу вітчизняних вчених-менеджерів. У результаті вивчення окремих робіт наука управління і права була зміцнена багатьма науковими дослідженнями, в яких вивчалися проблемні питання про сутність і принципи адміністративних процесів, їх зміст.

У вузькому сенсі адміністративна процедура - це процедура, яка регулюється нормами закону про адміністративне судочинство для застосування заходів адміністративного примусу і в першу чергу адміністративного покарання. Тобто адміністративні процедури - це ті, що здійснюються у разі адміністративних порушень, де процес управління містить суто юрисдикційний (правоохоронний) зміст.

Відповідно до 2-го підходу, який також називається «широким розумінням процесу управління», процес управління вважається регламентованим процедурами закону про адміністративні процедури, і пропонується розглядати окремі випадки адміністрування, тобто адміністративний процес – це вся сукупність адміністративних проваджень. Такий підхід передбачає поширення поняття адміністративного процесу на юрисдикційну, регулятивну, нормотворчу та правозастосовну діяльність органів «публічної адміністрації», тобто органів виконавчої влади, інших державно-управлінських структур та органів місцевого самоврядування.

Таким чином, адміністративний процес в широкому сенсі охоплює діяльність адміністрації та діяльність адміністративного суду з вирішення адміністративних справ, тобто адміністративного судочинства.

Третій підхід до визначення адміністративного процесу (його можна назвати «судочинським») походить від розуміння юридичного процесу виключно як форми правосуддя.

Отже, адміністративний процес у цьому випадку розглядається тільки як судовий розгляд публічно-правових спорів, віднесених до компетенції адміністративних судів.

Розуміння адміністративного процесу лише як форми правосуддя в адміністративних справах відповідає поняттю адміністративнопроцесуального права, закріпленого в Кодексі адміністративного судочинства, та основним тенденціям розвитку адміністративного законодавства.

Зокрема, терміни «процес» і «процесуальне право» використовуються в деяких наукових роботах як сумісні та ідентичні за значенням [1]. Існує думка, що перше поняття охоплює групу процесуальних правовідносин, яка є підгалуздю (інститутом) адміністративного права, а друге поняття охоплює систему правовідносин, яка прирівнюється до адміністративного права [2]. Деякі вчені в цілому вважають, що адміністративні процеси в силу характеру правовідносин слід розглядати не як складову частину адміністративного права, а як самостійний розділ процесуально-орієнтованого права [3].

Отже, виходячи з широкого розуміння адміністративного процесу, вирізняють такі його ознаки:

1) Адміністративний процес пов'язаний з його правовою формою.

2) Простежується зв'язок між адміністративним процесом і матеріальними нормами адміністративного права.

3) Під час адміністративних процедур існують соціальні відносини, регульовані правилами адміністративної процедури.

Тобто адміністративний процес складається з 2 частин: діяльності адміністративних органів, які розглядають конкретні справи, та взаємовідносин між учасниками цієї діяльності.

Адміністративний процес заснований на таких принципах:

- Законність, захист особистих і державних інтересів;
- Рівність всіх учасників перед законом;
- Незалежність організації (посадової особи) у прийнятті рішень;
- Ефективність і доступність.
- Відкритість, формальність (публічність), чесність, об'єктивність і справедливість, етика у відносинах, економіка, керованість і відповідальність державних посадових осіб.

Крім того, презумпція невинуватості і презумпція правильності дій і претензій осіб, які звертаються до державних установ, повинні бути втілені в процесуальній діяльності адміністрації. Це також називається презумпцією законності правового стану громадянина.

Процес управління має свою структуру і складається з набору процедур. Це означає діяльність з вирішення однорідних справ певної вузької групи. Всі процедури складаються з процедурних етапів, які діляться на стадії, що складають конкретну дію.

Є такі стадії адміністративно-процесуальної діяльності:

1) Аналіз ситуації (порушення адміністративної справи);

2) Прийняття рішення у справі.

3) Виконання рішення (заключний етап).

Наведений перелік стадій запропонований Д. Бахрахом, але існують й інші погляди щодо цього питання.

Так, М. Тищенко додає до цих стадій ще стадію оскарження або опротестування рішення у справі, яка має факультативний (необов'язковий) характер [4].

У практиці застосування адміністративно-процесуального законодавства необхідно методологічно, послідовно і чітко розмежовувати поняття «процес», «процедура», «окрема процедура», «стадія». Вчені сформулювали різні визначення понять «процедура» і «адміністративна процедура».

Тому, на думку О.Кузьменка, судовий розгляд можна визначити як якісно однорідну групу процесуальних дій для авторитетного застосування окремих норм матеріального права.

Такі дії об'єднуються потребами професійної спеціалізації праці щодо правозастосування, міркуваннями щодо підвищення ефективності правового регулювання.

Ієрархічно систему адміністративного процесу в загальному вигляді можна відобразити так: «адміністративний процес» – «адміністративне провадження» – «провадження з розгляду конкретної адміністративної справи».

Таким чином, адміністративні процедури являють собою різновид адміністративного процесу, який поєднує в собі процедурні заходи, що послідовно здійснюються уповноваженими органами (особами) для розгляду та вирішення окремих справ.

Отже, під адміністративним процесом будемо розуміти врегульовану нормами адміністративного процесуального права діяльність органів держави, а також інших владних суб'єктів спрямовану на розгляд та вирішення адміністративних справ. У цьому сенсі йдеться і про державні органи як органи державної виконавчої влади, і про органи місцевого самоврядування, які здійснюють адміністративно-розпорядчу діяльність. Іншими суб'єктами влади є державні органи, які здійснюють судову владу в адміністративних справах - це суди загальної юрисдикції у справах про адміністративні правопорушення, адміністративні суди у справах про публічно-правові спори за участю суб'єктів влади та інші суб'єкти, які здійснюють свої функції з управління повноваженнями На основі законодавства, включаючи здійснення делегованих повноважень.

Таким чином, у процесі управління є 3 основних компоненти:

а) Процес адміністративного управління, де здійснюється правозастосовча та управлінська діяльність державних органів.

б) Судовий адміністративний процес, де здійснюється розгляд і вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами.

в) Адміністративні процеси юрисдикції, де здійснюється розгляд справ про адміністративні правопорушення та застосування заходів адміністративного примусу.

Список використаних джерел:

1. Махина С.Н. Административный процесс и административное судопроизводство: влияние процессов децентрализации и перспективы развития в свете административной и судебной реформ / С.Н. Махина //

Вестник Воронеж. гос. ун-та. Серия право. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 2006. – № 1 (1). – С. 142–150.

2. Перепелюк В.Г. Адміністративний процес. Загальна частина: навч. посібник / Володимир Григорович Перепелюк. – Чернівці: Рута, 2003. – 367

3. Кузьменко О.В. Адміністративно-процесуальне право України: підручник / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій; за ред. О.В. Кузьменко. – К.: Атіка, 2007. – 416 с

4. Адміністративне право України: основні поняття: навч. посібник / заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. І.П. Голосніченка. – К.: ГАН, 2005. – 232 с.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ФАКТОРИНГУ

АНАСТАСІЯ СУХАРЕНКО, студентка гр. МгХТ-1-21

Науковий керівник Пастернак Л.Ф., старший викладач

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Серед джерел міжнародного торгового права окремому дослідженню підлягає Конвенція УНІДРУА «Про міжнародний факторинг» від 28.05.1988року.

Україна, як суверен, приєдналась до зазначеної Конвенції 11.01.2006р., яка набула чинності для України з 01.07.2007р.

Усвідомлюючи той факт, що міжнародний факторинг відіграє значну роль у розвитку міжнародної торгівлі, та визнаючи важливість прийняття єдиних правил для створення правової бази, яка сприятиме міжнародному факторингу, підтримуючи справедливу рівновагу інтересів між різними сторонами, які беруть участь у факторингових операціях, держави-учасниці цієї конвенції домовились про сферу застосування та загальні положення регулювання питань факторингу. Тобто, можна стверджувати, що таким чином було вироблено уніфіковані світові правила в цій сфері.

Ця Конвенція регулює договори факторингу і відступлення права грошової вимоги. Згідно цієї Конвенції "договір факторингу" означає договір, укладений між однією стороною (постачальником) та іншою стороною (фактором), відповідно до якого:

(а) постачальник відступає або може відступати фактору право грошової вимоги, яке випливає з договорів купівлі-продажу товарів, укладених між постачальником та його покупцями (боржниками), крім договорів купівлі-продажу товарів, придбаних в першу чергу для їхнього особистого, сімейного або домашнього використання;

(b) фактор має виконувати принаймні дві з таких функцій: - фінансування постачальника, включаючи надання позики та здійснення

авансових платежів; - ведення обліку (головної бухгалтерської книги) щодо дебіторської заборгованості; - пред'явлення до сплати грошових вимог; - захист від несплат боржників;

(с) боржники повинні бути повідомлені про відступлення права грошової вимоги.

Отже, міжнародний факторинг – вид факторингової операції, який забезпечує розрахунки та сервісний супровід виділення фінансових засобів постачання продуктів та послуг з продовженням термінів внеску за умов, коли постачальник та клієнт є резидентами різних країн. Це фінансовий інструмент, з допомогою якого організації отримують можливість укласти безпечні угоди із зарубіжними партнерами. Міжнародний факторинг, на відміну від операцій із торгового виділення коштів, використовується для роботи з тривалими чи безстроковими зовнішньоекономічними договорами, характеризується регулярністю поставок і тенденцією до підвищення товарообігу.

Міжнародний факторинг проводиться за двома моделями: однофакторної та двофакторної:

1. Однофакторна модель передбачає надання комплексу послуг міжнародного факторингу, у якому Фактор і фірма-клієнт є резидентами однієї країни. Однофакторна модель найбільше використовується під час експортних операцій. Цей вид взаємодії дозволяє постачальнику:

1. підвищити свою конкурентоспроможність за рахунок зростання продажів за кордоном;

2. зменшити касові розриви, що виникають при роботі з продовженням відстрочок внеску;

3. застрахувати експортне постачання від ризику несплати з боку контрагентів.

2. Двофакторна модель. В обслуговуванні міжнародного договору беруть участь дві факторингові компанії, які представляють інтереси постачальника та клієнта та є резидентами тих країн, де розміщуються їхні клієнти. Імпортер у разі отримує:

1. збільшення своєї фінансової стабільності за рахунок продовження строків внеску;

2. можливість часткової чи повної реалізації імпортних товарів чи послуг;

3. підвищення обсягу закупівель з допомогою залучення коштів компанії-фактора.

Міжнародний факторинг використовується у експортній торгівлі. Він спрощує отримання готівки під час ділових операцій експортера, це важливо, бо за експортних поставках здійснюється кредитування, нерідко на безоборотній основі і факторинг захищає від безнадійних боргів.

Основними перевагами використання міжнародного факторингу для експортерів та імпортерів є:

1. Міжнародний факторинг дає змогу збільшувати Cash Flow.
2. Міжнародний факторинг дозволяє залучати найкращих постачальників покупцям, оскільки підвищується гарантія оплати.
3. Тривалі відстрочки платежу сприяють збільшенню вільних коштів у покупців.
4. У разі збільшення терміну реалізації продукції покупець отримує товарний кредит на вигідних умовах.

ОКРЕМІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТИ РОСЛИН

ВІТАЛІЙ ТРОПІН, к.ю.н., доцент кафедри

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Існування та розвиток суспільства у сучасних умовах здійснюється в умовах збільшення чисельності населення, зменшення сільськогосподарських угідь, техногенного впливу на оточуючий світ та істотної зміни кліматичних умов. За таких умов особливе значення має науковий, творчий підхід з боку винахідників, селекціонерів, пересічних сільськогосподарських товаровиробників, зокрема фермерів та членів сільськогосподарських кооперативів до створення високопродуктивних сортів сільськогосподарських культур.

Але будь-яка суспільно-корисна діяльність зі створення нових сортів рослин являє собою творчий інтелектуальний процес, та має на меті створення нового творчого результату – сорту рослин, який за своєю природою належить до нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Поняття «сорт рослин» закріплено у ст.1 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 р., й являє собою - окрему групу рослин (клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція) в рамках нижчого із відомих ботанічних таксонів (рід, вид, різновидність) незалежно від того, чи задовольняє вона умови виникнення правової охорони.

Статтею 11 цього Закону визначено й різновиди сорту, на які можуть набуватися права інтелектуальної власності, а саме: клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція.

Проте, для отримання на нього прав інтелектуальної власності, він повинен відповідати певним критеріям придатності сорту. До таких критеріїв закон відносить: новизну, відмінність, однорідність та стабільність.

Згідно зі статтею 13 Закону будь-якому сорту рослин присвоюється назва, яка має його однозначно ідентифікувати і відрізнятися від будь-якої іншої назви існуючого сорту того самого або спорідненого виду в

Україні і державах-учасницях Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (УПОВ, International Union for the Protection of New Varieties of Plants, UPOV), заснованого Міжнародною конвенцією з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961, членом якого Україна є з 12.09.2006 (далі - Конвенція УПОВ).

Якщо сорт був захищений, або якщо заявка на сорт рослин подана в іншій країні, назва сорту в Україні повинна бути однаковою з назвою в іншій країні. Якщо на сорт не була отримана патентна охорона в будь-якій країні, але він продається на ринку або відомий під певною назвою, ідентична назва має бути використана при отриманні охорони. Це відповідає політиці «один сорт - одна назва» і відображає важливість єдиної назви для кожного сорту у всьому світі.

Суб'єктом права на сорт рослини може бути не лише його особа, що створила цей об'єкт - автор, але й інші особи, що набули виключні майнові права у встановленому законом порядку: або за договором, або у порядку виконання службового завдання, або у спадщину тощо.

В наслідок створення певного сорту росли у його автора виникає низка прав, а саме: особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослини, що у наступному може засвідчуватися авторським свідоцтвом на сорт рослин; майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, що у наступному може засвідчуватися патентом на сорт рослин; майнові права інтелектуальної власності на поширення сорту, що у наступному може засвідчуватися свідоцтвом про державну реєстрацію сорту.

В наступному окремі з зазначених прав інтелектуальної власності (майнові права та майнові права інтелектуальної власності на поширення сорту) можуть відчужуватися або передаватися у користування іншим особам на підставі авторських, зокрема ліцензійних договорів.

Належне оформлення прав інтелектуальної власності, отримання на них відповідних документів є умовами створення системи охорони прав на сорти рослин, що в наступному дозволяє стимулювати створення нових, а також поліпшення якісних критеріїв існуючих сортів рослин, а також забезпечити належний правовий захист від будь-яких зазіхань на зазначені права.

В разі належного оформлення та реєстрації прав інтелектуальної власності, особа, якій належать певні права на сорт, в разі їх порушення, може вимагати від порушників припинення дій, які порушують або створюють загрозу порушення її прав, стягнення завданих збитків, включаючи неодолені доходи, відшкодування моральної шкоди, а також вживати інші передбачені законодавством заходи, зокрема звертатися до правоохоронних та контролюючих органів.

Захист порушених прав особа, яка володіє правом на сорт, може забезпечити й шляхом звернення до суду з позовами про встановлення

авторства на сорт, про виплату авторської винагороди, про виконання авторських та/або ліцензійних договорів, про встановлення власника патенту (свідоцтва), про визнання недійсним права на сорт або дострокового припинення прав, про порушення особистих немайнових і майнових прав на сорт тощо.

У кожному конкретному випадку спосіб та вид заходу захисту повинен обиратися такою особою виходячи з виду та особливостей певних прав, цінності сорту, умов за яких відбулося порушення прав, співрозмірності заходів з розміром шкоди, яка завдана цієї особі, а також суспільною значимістю цього сорту або прав тощо.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

НАТАЛІЯ БОНДАРЧУК, д.держ.упр., професорка, завідувачка кафедри Менеджменту, публічного управління, та адміністрування **Дніпровський державний аграрно-економічний університет**

В основі управлінської діяльності держави лежить багатогранний процес прийняття рішень. Прийняття рішень є складною взаємодією суб'єктів як в процесі підготовки, так і в процесі реалізації такого рішення і контролю за ним.

Розробка ефективних рішень завжди було складним та відповідальним завданням. Взагалі управлінське рішення – це найважливіший спосіб здійснення керуючого впливу з метою вирішення соціальних проблем на шляху досягнення поставлених цілей у конкретних історичних умовах. Це завершальний момент процесу усвідомленого вибору однією з можливих альтернатив розвитку подій з урахуванням обмеженості ресурсів та обставин, що склалися.

Державні рішення є специфічним виміром діяльності держави, пов'язаний із досягненням конкретних цілей. Державне управлінське рішення – це рішення, яке ухвалюється в установленому порядку правочинною державною структурою. Це ідеальна модель майбутнього стану тієї чи іншої соціальної системи, за допомогою якої держава формулює своє уявлення про зміст, форму, обов'язковість тієї чи іншої майбутньої соціальної зміни. Його мета мобілізувати, організувати та зорієнтувати людей на практичне перетворення соціальної дійсності відповідно до раніше прийнятих політичних проектів та програм.

Відповідно основними функціями, які виконує держава в процесі прийняття рішень є: основні, забезпечуючі, управлінські. Виконання основних і управлінських функцій потребує певних механізмів забезпечення їх реалізації, а саме: забезпечення ресурсами, правове забезпечення, наукове забезпечення, методико-методологічне забезпечення та освіта.

Державним рішенням притаманні наступні ознаки.

1. Комплексність (такі рішення направлені на досягнення декількох цілей та передбачають вирішення конкретних поставлених завдань).

2. Владність (приймаються в односторонньому порядку спеціально уповноваженим для цього державним органом, визначають права, обов'язки та відповідальність за наслідки реалізації таких рішень).

3. Директивність. Державне управлінське рішення зобов'язує, наказує, забороняє, уповноважує, позбавляє, припиняє, дозволяє, заохочує, встановлює, карає тощо. Воно має високу перетворюючу силу, велику соціальну значимість дій, носить переважно обов'язковий характер.

4. Є продуктом колективної праці. Саме тому відсутнє авторство на таке рішення.

5. Процесуальність (наявність системи правил і процедур, що визначають порядок розробки, обговорення, погодження, прийняття управлінського рішення, вступу в офіційну силу та оприлюднення).

6. Державні джерела фінансування реалізації рішення. Як правило державні рішення пов'язані з використанням бюджетних коштів, саме тому є підконтрольними для платників податків.

Отже, прийняття та реалізація державою рішень є складним та відповідальним процесом, які пов'язані із вирішенням як типових так і нетипових завдань та направлені на унікальні та глибокі перетворення у державі.

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Р. ЗАСТАВА, аспірант

А. АЛЕКСАНДРОВА, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Зміст реформи публічного управління в Україні на сучасному етапі суспільного розвитку розкривається через процес децентралізації. В Конституції України закріплено принцип народного суверенітету, який розкривається на основі наступних положень: носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ, який здійснює владу

безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (стаття 5 Конституції України); державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (стаття 6 Конституції України); правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством, а органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 19 Конституції України); конституційного визначення та розподілу повноважень щодо парламенту, Президента, уряду, інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування (розділи IV, V, VI, XI Конституції України) [1]. Зазначені норми створюють конституційно-правові засади для реалізації принципів децентралізації та субсидіарності, що знаходить вираження в передачі частини функцій і повноважень від центральних органів виконавчої влади до органів регіонального та місцевого самоврядування. Тим самим, мова йде про передачу прав на прийняття рішень на рівень місцевих органів влади, зокрема органам місцевого самоврядування. Це створює засади для посилення місцевого самоврядування. До демократичних переваг децентралізації дослідники відносять: зміцнення демократичних процедур; захист прав, свобод людини; підвищення ефективності органів місцевої влади завдяки передачі їм повноважень; удосконалення соціально-економічного (сталого) розвитку [2].

Відповідно до реформи територіального устрою в Україні формується три рівня місцевого самоврядування: область (регіон), район, громада. Громадам передаються повноваження за принципом субсидіарності, серед яких: початкова і середня освіта, первинна медицина, житлово-комунальне господарство, будівництво, місцеві дороги, інфраструктура тощо. Передбачено досягти чіткого розмежування повноважень між трьома рівнями місцевого самоврядування [3]. До основних завдань віднесено створення виконавчих органів районних та обласних рад. Адміністративний контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування має бути забезпечений префектами, які передбачено замінити глав обласних державних адміністрацій [4].

Наступним кроком стало прийняття 1 травня 2018 р. Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення» [5]. Закон визначив спрощений механізм створення об'єднаної територіальної громади містам обласного значення. Такі міста визнаються спроможною об'єднаною територіальною громадою. Це дозволяє формувати громаду із суміжними селами за процедурою приєднання. Тим самим, Закон

дозволяє за спрощеною процедурою громадам приєднуватися до міст обласного значення, а містам обласного значення згуртувати навколо себе сусідні сільські та селищні ради і стати центром об'єднаної громади без зайвих бюрократичних процедур [6].

Таким чином, реформа місцевого самоврядування в Україні, більшою мірою торкнулася саме територіальних громад. Зміни відбулися за основними аспектами функціонування базового рівня місцевого самоврядування: створення територіальної основи на основі об'єднання територіальних громад; розширення повноважень сільських, селищних, міських рад за вирішення питань місцевого значення; запровадження низки механізмів щодо зміцнення фінансово-матеріального забезпечення громад; розвиток практики співробітництва територіальних громад за п'ятьма законодавчо визначеними формами такого муніципального співробітництва; формування чітких підходів та вимог до об'єднаних територіальних громад щодо планування розвитку; розширення переліку засобів участі мешканців в процесі прийняття управлінських рішень з найбільш важливих питань життєдіяльності громади; формування організаційних основ здійснення громадського контролю за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Перелічені напрями сприяють формуванню розуміння відповідальності територіальних громад за те, що відбувається на відповідній території, за участь в формах місцевої демократії.

Список використаних джерел:

1. Децентралізація влади в Україні як механізм розвитку громади : наук. роб. / В. С. Лесюк ; наук. кер-к : к.е.н., доцент О. В. Калініченко – Київ : ПДАА, 2017. – 41 с. – Режим доступу : <http://www.oblrada.pl.ua/uploads/lstud/2017/07.pdf>.
2. Василенко Л. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування / Л. Василенко, М. Добровінський // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 3. – С. 123 – 126 с. – Режим доступу : <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/3/28.pdf>.
3. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014>.
4. Децентралізація в Україні. Досягнення, надії і побоювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.international-alert.org/sites/default/files/Ukraine_Decentralisation_UK_2017.pdf.
5. Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення :

закон України від 3 квіт. 2018 р. № 2379-VIII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2379-19>.

6. Спрощення процедури добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до міст обласного значення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3665:zakonodavchi-novatsiji-v-sferi-detsentralizatsiji&catid=8&Itemid=350. – Назва з екрану.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ОКСАНА БРИТАН, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Нині у всьому світі зазначено, що інформація є найважливішим засобом організації та регулювання приватного і суспільного життя людей, а також є однією з форм закріплення та розподілу знань.. Безсумнівно, основним завданням є формування якісного, сучасного інформаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування. Лише за умови удосконалення інформаційних технологій і широкого їх впровадження та використання можливе виконання завдань, які висувуються до процесів управління в органах влади.

Слід зазначити, що нині інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування є одним із основних і одночасно одним із найскладніших завдань. Пов'язано це з наступними причинами. По-перше, останнім часом відбулося різке збільшення потоку інформації, яка надходить. По-друге, зростає необхідність більш якісної обробки інформації. Це пов'язано з тим, що зростає постійна потреба поліпшення ефективності управління. Отже, інформація є основою управлінського процесу, і від того, наскільки вона є повною, достовірною та об'єктивною, багато в чому залежить якість управління.

Досвідчений фахівець повинен вміти визначати важливість або другорядність інформації, яка надходить, а також впорядковувати комунікації та обмін інформацією у межах організації. На основі обробки необхідної та достатньої кількості інформації приймається те чи інше управлінське рішення.

У сфері місцевого самоврядування процеси інформаційного забезпечення мають бути врегульованими. Процес інформаційного забезпечення місцевого самоврядування пронизує сфера правового регулювання. Інформація, яку використовують органи місцевого самоврядування, є різноманітною. Така інформація може відноситись до

економічного, соціального, політичного та інших станів. Крім того, вона є основою для складання, прийняття нормативних документів.

Необхідні відомості можуть розміщуватися у законах, інших нормативних актах, листах, довідках, звітах, оглядах, юридичних рішеннях тощо. Ці відомості, будучи зібраними, систематизованими і перетвореними на придатну для використання форму, відіграють в управлінні виняткову та важливу роль. Видами нормативно-правових актів, які регулюють взаємовідносини в інформаційній сфері є: Конституція України, Укази Президента, Закони України, Постанови КМУ та інші нормативно – правові акти.

Перспективою покращення інформаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування є вирішення цілого комплексу питань правового, організаційного, методичного характеру. І перш за все - це необхідність централізації інформації на основі створення єдиної для всіх структур місцевого самоврядування інформаційної системи даних.

Також важливим є уніфікація веб-сайтів органів місцевого самоврядування з точки зору надання інформації, що дозволяє населенню оцінювати ефективність і результативність публічної влади.

Список використаних джерел:

1. Клименко А.В., Гбур З.В. Інформаційне забезпечення органів публічної влади України. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 5. С.80-87.

СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

М. СИЧОВА, к.е.н., доцент

Е. ЗОТОВ, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Згідно з Законом України «Про державну службу» державна служба в Україні є державно-правовим та важливим соціальним інститутом громадського суспільства, головним засобом реалізації соціальної функції держави. Ефективність державного управління та головного засобу його здійснення – державної служби багато в чому визначається якістю організації відбору, підготовки і підвищення кваліфікації державних службовців. При цьому вдосконалення державної служби, створення ефективної системи органів державної влади знаходиться в площі забезпечення якості зайнятого персоналу та наявності відповідних технологій його підготовки і підвищення кваліфікації [1].

Розвиток державної служби, як одного з найважливіших напрямків

адміністративної реформи в Україні, передбачає зменшення небезпеки негативного впливу старих методів роботи апарату державного управління. Управлінському апарату традиційно притаманне бюрократичне мислення, спроби та бажання нав'язувати суспільству певні моделі поведінки шляхом дріб'язкової регламентації економічного та суспільно-політичного життя. До цього слід додати ступінь закритості апарату, формальний підхід до змісту виконаної роботи.

Комплексне реформування державної служби передбачає випереджаюче відображення у підготовці державних службовців питань місця державного апарату серед інших державних інститутів, дерегуляції відносин державного апарату з громадянами та організаціями. Для цього необхідно вибудувати чітку систему наукових методів роботи з кадрами, особливо щодо формування високої мотивації і захищеності державних службовців з метою залучення до державної служби високопрофесійних фахівців та максимально об'єктивного і гласного прийому й просування кадрів на основі їх ділових та професійних якостей. Ключову роль у цій справі відіграє систематичне професійне навчання і підвищення кваліфікації державних службовців [2].

Розвиток персоналу – комплекс заходів, які включають професійне навчання випускників шкіл, перепідготовку і підвищення кваліфікації кадрів, а також планування кар'єри персоналу організації. Ціллю розвитку персоналу є забезпечення організації добре підготовленими працівниками у зв'язку з її цілями і стратегією розвитку [3].

Види професійного навчання є: підготовка за магістерськими програмами; підвищення кваліфікації; стажування; самоосвіта.

Професійне навчання здійснюється через систему закладів освіти, установ, організацій, незалежно від форми власності, які мають право надавати відповідні освітні послуги, та проводиться за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

Підготовка кадрів являє собою сукупність заходів, які спрямовані на систематичне отримання і підвищення кваліфікації, які відповідають поточним цілям організації і забезпечують відповідність вимог, які ставляться робочим місцем до здібностей працівника. Підготовка кадрів тісно пов'язана з іншими напрямками планування персоналу, але є відносно самостійною сферою кадрової політики. Ця підготовка торкається багатьох компонентів соціальної ефективності. Підвищення професійної майстерності позитивно відображається на гарантії (забезпечення) робочого місця; можливостях професійного росту; почутті особистої гідності і можливостях самореалізації [4]. Отже, підготовка персоналу є важливим елементом у системі управління як на колективному, так і на індивідуальному рівні. На колективному рівні підготовка є невід'ємною частиною розвитку організації, на індивідуальному спрямована на розвиток кар'єри.

Для реалізації завдань, які висуваються перед державними службовцями, вони повинні володіти не лише комплексом соціальних професійних знань і навичок, а й вмінням комплексно, зважено вирішувати складні проблеми суспільного розвитку, приймати оптимальні рішення і свідомо здійснювати вибір. Дослідження дає змогу зробити висновок, що питання професійного розвитку персоналу набувають все більшого значення в кадровій політиці органів державної влади та потребують значного оновлення у відповідності до сучасних запитів до інституту публічної служби.

Список використаних джерел:

1. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Реформа управління персоналом на державній службі в Україні. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucs-hrm.org.ua>.
3. Стратегічна рамка щодо системи управління персоналом [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://www.center.gov.ua>.
4. Калашнікова С.А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства : монографія / С.А. Калашнікова. – Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 380 с.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ НОВОСТВОРЕНИХ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

В. КУЧЕРЕНКО, аспірант

Ю. ІЛЬЧЕНКО, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Основним документом, який визначає підходи до розкриття змісту та складових спроможності територіальної громади є відповідна Методика формування спроможних територіальних громад [1]. Згідно Методики основними чинниками, що визначають спроможність територіальної громади є: здатність органів місцевого самоврядування вирішувати суспільні питання, які належать до їх компетенції, для задоволення потреб населення відповідних адміністративно-територіальних одиниць; історичні, географічні, соціально-економічні, природні, екологічні, етнічні, культурні особливості розвитку адміністративно-територіальних одиниць; розвиток інфраструктури адміністративно-територіальних одиниць; фінансове забезпечення адміністративно-територіальних одиниць; трудова міграція населення; доступність послуг громад [1].

Наукові роботи з проблем спроможності територіальних громад свідчать про неоднозначність поглядів щодо розгляду спроможності громад та методик її визначення. Поряд із тим, більшість дослідників

розглядають спроможність ОТГ з позиції їх ресурсного забезпечення. Найбільш характерним є визначення спроможності як економічної або фінансової складової діяльності органів місцевого самоврядування [2].

ОТГ фінансується на таких самих засадах, як і міста обласного значення. За ними закріплюється 60 % податку на доходи фізичних осіб. Це кошти, які спрямовуються на утримання дитячих садочків, шкіл, ФАПів, клубів, бібліотек, спортивних споруд тощо. Також таким ОТГ держава надає субвенції на освіту, медицину, а за нестачі коштів – дотацію вирівнювання [3].

З додаткових ресурсів ОТГ отримують власний земельний податок, ставки якого на своїй території кожна місцева рада встановлює самостійно. При цьому до юрисдикції кожної такої ради передаються всі землі відповідної громади, в тому числі й за межами населених пунктів. Також запроваджується обов'язковий місцевий податок на нерухоме майно. Рішення про його запровадження та про його ставки кожна місцева рада приймає самостійно. Громада отримує також 5 % від продажу пального на АЗС, алкогольних та тютюнових виробів, також залишаються раніше існуючі місцеві податки та збори [4].

Тим самим, під спроможною територіальною громадою розуміється така громада, у якій місцеві джерела наповнення бюджету, інфраструктурні та кадрові ресурси є достатніми для вирішення її органами місцевого самоврядування питань місцевого значення, передбачених законодавством, в інтересах жителів всієї громади.

У процесі формування перспективної ОТГ важливим елементом є попередній розрахунок її фінансової спроможності, який дозволить оцінити переваги та ризики такого об'єднання, визначити потребу в пошуку додаткових коштів та упорядкуванні видатків. З метою надання консультативно-методичної допомоги працівникам органів місцевого самоврядування експертами Групи фінансового моніторингу Центрального офісу реформ при Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та проекту SKL International) було підготовлено Методичні рекомендації до порядку розрахунку фінансової спроможності перспективної об'єднаної територіальної громади [5].

Запропонований порядок розрахунку дає можливість змоделювати бюджет перспективної громади, визначити необхідність аналізу резервів для збалансування доходів та видатків. Він також відображає доцільність збільшення кількості громад, які об'єднуються на шляху до підсилення спроможності.

Цей Порядок носить рекомендаційний характер. Однак, експерти зазначають, що якщо результат фінансового розрахунку перспективної ОТГ буде відображати значний дефіцит бюджету в умовах бюджетного законодавства на певний рік, особливо у разі створення ОТГ із

невеликою чисельністю населення, то варто здійснити інші розрахунки та змодельовати різні варіанти створення фінансово спроможної ОТГ (можливо, більш укрупненої за чисельністю населення та площею). Оскільки об'єднання має забезпечити спроможність кожної такої громади, забезпечити розвиток території, якісне надання соціальних послуг та сприяти зростанню добробуту мешканців всієї об'єднаної громади.

Вкрай актуальним залишається питання забезпечення достатності місцевих джерел наповнення бюджету ОТГ, розвитку інфраструктури, якісних кадрових ресурсів як основи для ефективного вирішення органами місцевого самоврядування питань місцевого значення в інтересах та за участі місцевого населення.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: постанова Кабінету Міністрів України від 8 квіт. 2015 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-p>.

2. Гургула Т. В. Фінансове забезпечення спроможності територіальних громад: проблеми та шляхи їх вирішення / Т. В. Гургула [Електронний ресурс] // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. – 2017. – Випуск № 1(7). – С. 132 – 135. – Режим доступу : <http://www.msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2017/05/1-7-1-2017-21.pdf>.

3. Білуха Л. А. Поняття територіальної громади та спроможної територіальної громади / Л. А. Білуха [Електронний ресурс] // Теорія та практика державного управління. – 2017. – № 1(56). – С. 1 – 6. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-1/doc/3/02.pdf>.

4. Баб'юк І. Основні аспекти формування спроможних територіальних громад / І. Баб'юк, О. Чепель [Електронний ресурс]. – Сайт «Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування». – Режим доступу : <http://buk-visnyk.cv.ua/miscvev-samovryaduvannya/463/>.

5. Фінансова спроможність бюджетів перспективних об'єднаних територіальних громад. Порядок розрахунку [Електронний ресурс]. – Сайт «Децентралізація». – Режим доступу : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/290/finance.pdf>.

УДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ НА РІВНІ МІСТА

В. КУЧЕРЕНКО, аспірант

М. КОЛОМІЙЦЕВ, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Забезпеченість житлом є цінністю, яка стоїть поряд з іншими базовими цінностями людського життя, зокрема, такими як забезпеченість продуктами харчування, фізичне і психічне здоров'я, безпека існування. Стаття 47 Конституції України визначає, що «кожен має право на житло. Держава створює умови, за яких кожен громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону» [1].

Обсяг проблем у цій галузі яскраво ілюструється тим фактом, що біля 70 % будинків мають прострочені терміни капітального ремонту і можуть невдовзі потрапити до аварійного фонду. Компенсувати його новою забудовою неможливо, навіть в тривалій (15 - 25 років) перспективі, а отже розв'язання житлової проблеми більшою мірою пов'язане з відновленням та реконструкцією будинків, які знаходяться в експлуатації. Інша проблема полягає в тому, що в Україні немає сучасної методики розрахунку вартості квадратного метра житла (сьогодні застосовуються ті ж самі підходи, що й сорок років тому, які значно вигідніші для підрядників, ніж для споживачів). Крім того, немає юридичних механізмів визначення власників конструктивних елементів житлових будинків, відповідальних за їх стан [2].

Отже, відбулася інституціоналізація неефективного власництва та управління житловим фондом, і саме тому розв'язання житлової проблеми є надскладним завданням. Існуюча модель житлової політики, основу якої складають Програма будівництва (придбання) доступного житла та механізм здешевлення за державний рахунок вартості іпотечних кредитів, є економічно і соціально неефективною, оскільки вона зорієнтована на надання державної допомоги у вирішенні житлової проблеми сім'ям з досить високим рівнем доходів і не відповідає європейським критеріям соціальної справедливості. Така вузька соціальна орієнтація звужує потенційне коло громадян, які можуть скористатися державною допомогою у вирішенні своїх житлових проблем, не дозволяє державі отримати необхідний економічний і соціальний ефект від реалізації нинішньої моделі державної житлової політики.

Стратегічною метою державної житлової політики має бути забезпечення доступності житла не тільки для вузького прошарку сімей з

високими доходами, але також і для сімей із середньостатистичними доходами (3 - 6 тис. грн. на місяць). Слід створити такі механізми житлового будівництва та форми державної допомоги, які надади б сім'ям із середньостатистичними доходами можливість протягом розумного проміжку часу (10 – 25 років) придбати власне житло. З метою збільшення обсягів комерційного житлового будівництва та збільшення обсягів пропозиції житла на ринку житлової нерухомості необхідно забезпечити подальше вдосконалення процедур отримання компаніями-забудовниками дозволів на будівництво, а також впровадити прозорий механізм надання землі під житлове будівництво, зокрема, впровадити систему земельних аукціонів [2].

Недосконалість фінансово-кредитної системи, централізація будівництва, реконструкції та утримання житлового фонду, обмеження у виділенні земельних ділянок і спорудженні індивідуального житла, відсутність стимулюючих факторів у вирішенні житлових питань значно загострили житлову проблему. Понад 2,6 млн. сімей (у тому числі сім'ї, що мають право на першочергове одержання квартир) тривалий час перебувають на обліку як такі, що потребують поліпшення житлових умов. Водночас, незважаючи на низький рівень забезпеченості громадян житлом, обсяги житлового будівництва щорічно зменшуються [3].

Метою державної житлової політики є створення умов для реалізації права громадян на житло, розширення житлового будівництва, поліпшення утримання та схоронності житлового фонду. Спорудження, реконструкція та утримання житла є одним з пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку країни, важливим фактором зниження соціальної напруженості в суспільстві.

Поряд із тим, реалізація конституційного права громадян на житло залишається сьогодні найбільш гострою соціальною проблемою суспільства. Недостатній вплив держави на вирішення житлових питань громадян протягом останніх 25 років призвело до поглиблення проблеми забезпечення житлом широких верств населення. Існуючі державні програми підтримки житлового будівництва здебільшого не доходили до практичної реалізації або реалізуються у недостатньому обсязі. Це стосується будівництва соціального житла для незаможних, реконструкції кварталів застарілого житлового фонду, молодіжного житлового будівництва, підтримки будівництва житла на селі, інших державних програм. Активізація житлового будівництва останніх років не вирішувала головного завдання – покращення житлових умов населення. Термін очікування житла давно перевищив показник середньої тривалості життя людини. В той же час, значна частина новозбудованих квартир стоїть порожньою, а черга сімей на покращення житлових умов за цей час практично не зрушилась з місця. Крім цього, необґрунтовано висока ціна на житло зробила його недоступним саме тим, кому воно дійсно потрібне найбільше.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254-вр>.
2. Гнатів О. Б. Житлова політика в Україні: проблеми та шляхи їх подолання / О. Б. Гнатів // Актуальні проблеми правознавства. - 2016. - Випуск 3 (7). – С. 55 – 57.
3. Про концепцію державної житлової політики : постанова Верховної Ради України від 30 червня 1995 р. № 254/95-ВР. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/F950254.html.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ДМИТРО КУПРІЯНОВ, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Зв'язки органів державного управління та місцевого самоврядування із громадськістю набувають все більшої актуальності у наш час. Така ситуація пов'язана із необхідністю формування позитивного іміджу держави для власних громадян, а найголовніше : налагодженням зворотного зв'язку із громадськістю з метою корегування роботи влади.

Виходячи із цього, ми згодні із думкою Полішкевича Л., що зв'язки органів державного управління та місцевого самоврядування із громадськістю – це: «співпраця органів місцевого самоврядування і активних груп чи окремих членів територіальної громади шляхом координації діяльності їх вирішення спільних проблем, спрямована як на забезпечення успішної реалізації функцій і виконанні завдань органами місцевого самоврядування, так і на ефективну реалізацію прав та інтересів членів територіальної громади» [2].

Ключовими цілями ефективної взаємодії є:

- 1) донесення об'єктивної інформації про діяльність організації до цільової аудиторії (громадськості);
- 2) формування позитивного іміджу.

В даному контексті органи влади мають розглядатися як надавачі послуг, а громадськість – як клієнти цих послуг. Тільки за умов виконання цих умов влада зможе налагодити конструктивний діалог з громадськістю, а відповідно стане відкритою та ефективною [1].

Відповідно ефективність політики, яка провадиться адміністрацією, залежатиме від узгодженості дій, які орієнтовані на перспективний

розвиток громади. Перспективи розвитку ефективної організації зв'язків органів місцевого самоврядування із громадськістю залежать від:

- активного впровадження у практичну діяльність відповідних органів, які будуть відповідати за налагодження та підтримку зв'язків із громадськістю;

- розширення інформаційно-комунікативного ресурсу зв'язків із громадськістю на основі сучасних технічних засобів та соціальних технологій;

- становлення інформаційно-аналітичного забезпечення зв'язків із громадськістю, що є основою інформаційно-аналітичної діяльності органів місцевого самоврядування;

- робота з населенням, яка спрямована на залучення цієї групи до реалізації державних програм.

Отже, враховуючи вищевикладене, діяльність органів державного управління та місцевого самоврядування має бути спрямована на налагодження конструктивного та ефективного, з погляду вирішення завдань державного управління, діалогу суб'єктів соціально-політичного управління та громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Висоцька О.М. Удосконалення діалогу органів влади і громадськості на регіональному рівні. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej16/txts/12VOMGRR.pdf> (дата звернення 06.11.2021)

2. Полішкевич Л. Теоретичні засади взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю. Ефективність державного управління. 2016. Вип. 4(49). С. 282-289.

ПЛАНУВАННЯ В ПУБЛІЧНИХ УСТАНОВАХ ТА ОРГАНІЗАЦІЯХ

ОЛЕСЯ ЛЕБЕДЕНКО, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Планування передбачає вміння людей організувати свою діяльність. Воно створює передумови для успішної реалізації цілей установ та організацій.

Фахівці з публічного управління традиційно зайняті плануванням економічної діяльності, складанням бюджетів, плануванням інвестиційних процесів в державі та регіонах.

Під час планування координується робота різних структурних підрозділів всередині об'єкта управління, зокрема, в публічних установах та організаціях.

Планування виступає засобом узгодження потреб і можливостей, визначення оптимальних шляхів досягнення цілей. В процесі планування слід дати відповіді на наступні питання: що робити; навіщо це потрібно; хто буде виконувати роботу; терміни виконання робіт; спосіб виконання; необхідні затрати ресурсів. Діяльність доцільно планувати таким чином, щоб окремі виконавці зосереджували свою роботу на виконанні тих чи інших функцій. Це веде до спеціалізації, коли за кожним працівником закріплене виконання певної роботи. При цьому має здійснюватися координація дій для досягнення спільних цілей.

Ефективно організоване планування дає змогу публічному фахівцю: встановлювати обґрунтовані цілі, визначати їх пріоритетність; будувати ієрархію цілей шляхом створення «дерева цілей»; визначати конкретні етапи досягнення запланованих результатів; давати об'єктивну оцінку потенціалу співробітників; здійснювати пошук шляхів співпраці для високопродуктивної роботи в колективі; забезпечувати оперативність та гнучкість в роботі колективу; виявляти резерви підвищення продуктивності праці; раціонально використовувати час роботи; зіставляти результати роботи з ресурсами, що були використані для їх досягнення; виявляти проблеми та знаходити шляхи їх оптимального вирішення; передбачати зміни в зовнішньому середовищі установ та організацій, адаптуватись до них; прогнозувати варіанти розвитку подій; здійснювати ефективний контроль.

Формування цілей розпочинається з визначення місії установи та організації. Місія встановлює загальні орієнтири і напрями функціонування та розвитку. Потім, для досягнення сформульованої місії, визначаються цілі, що являють собою конкретні кінцеві стадії діяльності установи та організації.

Існують різні види планування і, відповідно, види планів. Залежно від тривалості планового періоду розрізняють наступні види планування:

1. Довгострокове (понад 5 років). Такі плани визначають довгострокову стратегію установи та організації, її економічний, соціальний, науково-технічний розвиток.

2. Середньострокове (2-5 років). Фіксуються конкретні етапи досягнення цілей, визначених у довгострокових планах.

3. Оперативне (рік, квартал, місяць, декада, тиждень, день). Оперативні плани фіксують час, необхідний для виконання конкретних завдань.

Здійснення планування публічного службовця пов'язано і з виконанням інших важливих функцій менеджменту. Таких як організація, мотивація і контроль.

Організація передбачає формування керуючих та керованих систем, зв'язків і взаємодії між ними, забезпечення упорядкованості всіх сторін діяльності публічної установи та організації.

Мотивація являє собою процес спонукання працівників до продуктивної діяльності для досягнення цілей установи чи організації та для задоволення своїх потреб. При цьому використовуються як матеріальні, так і моральні методи заохочень.

Контроль передбачає перевірку відповідності функціонування установ та організацій визначеним завданням, запланованим показникам, виявлення відхилень від планових рішень та їх причин з метою забезпечення досягнення поставлених цілей.

Передумовою ефективної діяльності установ та організацій в системі публічного менеджменту є раціональний розподіл робочого часу, що відповідає науковій організації праці. Публічні управлінці часто стикаються з нестачею робочого часу та його неефективним використанням. Особливістю робочого часу є те, що він не відновлюється, а його нестача веде до нераціональних та неорганізованих дій.

Система освіти для публічних службовців, має забезпечувати їх підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації. Цього можна досягти за допомогою методу безперервної освіти (Lifelong learning), що дає змогу планувати кадрові ресурси у публічному секторі економіки та забезпечувати подальший розвиток публічного управління. Планування людських ресурсів в публічному управлінні включає в себе прогноз кількісного та якісного складу осіб, зайнятих в роботі публічного органу влади на поточний період, а також складання перспективних планів набору, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців. Одним із засобів мотивації публічного персоналу до навчання є можливість просування кар'єрними сходами у публічній службі. Зокрема, для кар'єрного росту можна застосовувати систему, що встановлює взаємозв'язок між результатами діяльності публічного службовця і створенням йому можливостей для навчання. Чим більш цінним є співробітник, тим більше коштів повинно бути виділено для його навчання і підвищення кваліфікації. По мірі зростання кваліфікації повинна зростати і винагорода за його роботу. Таким чином, система навчання може виступати вагомим стимулом підвищення продуктивності праці на посадах в публічних установах та організаціях.

УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ ГРОМАДЯН В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

ОЛЕКСАНДР МАЗУРИК, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Робота із зверненнями громадян займає важливе місце в діяльності органів публічної влади. Можна стверджувати, що саме звернення громадян є важливим джерелом інформації, яка необхідна для прийняття рішень у різних сферах життєдіяльності.

Вважаємо, що основними напрямками удосконалення роботи зі зверненнями громадян в органах публічної влади є такі: реалізація сучасних принципів роботи зі зверненнями, спрямованих на підвищення якості взаємодії суспільства та влади; удосконалення законодавчо-правової та нормативно-методичної роботи зі зверненнями громадян в органах державної влади на всіх рівнях; матеріально-технічне оснащення структурних підрозділів, функцією яких є робота зі зверненнями громадян; оптимізація структури управління та підвищення кваліфікації фахівців, які працюють зі зверненнями громадян.

Робота зі зверненнями громадян має насамперед ґрунтуватися на принципах інформаційної відкритості, а також йти шляхом зниження бюрократичного підходу до інституту звернень. Принцип інформаційної відкритості проявляється у прозорості всіх стадій реалізації прав громадян на звернення, а також у забезпеченні можливості отримання та ознайомлення із документами, які безпосередньо стосуються дотримання прав та інтересів громадянина.

Принцип інформаційної відкритості пронизує всі сфери роботи зі зверненнями громадян, у тому числі у питаннях, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією прав громадян на звернення. Цей принцип може бути реалізований шляхом опублікування окремих прийнятих рішень за зверненнями громадян, що, безсумнівно, сприятиме підвищенню рівня поінформованості та задоволеності діяльністю влади у населення.

Іншою формою прояву принципу інформаційної відкритості в організації роботи зі зверненнями може стати доведення до відома громадян графіка прийому керівниками органів державної влади шляхом розміщення відповідних оголошень на інформаційних стендах адміністративних органів, а також у ЗМІ та мережі Інтернет.

Крім того, дотримання державними службовцями процедури підготовки відповіді по суті має скоротити кількість колективних та повторних звернень громадян. Це означає, що у державного службовця з'явиться більше часу для об'єктивного та детального розгляду первинних звернень.

Зі свого боку органам державної влади необхідно проводити аналіз та тематично узагальнювати питання, які містяться у зверненнях громадян, всебічно враховувати їх при прийнятті управлінських рішень.

З метою виконання зазначених принципів слід розробити єдині кваліфікаційні вимоги до відповідних посад, сформулювати функціональні обов'язки працівників, які працюють із зверненнями громадян, затвердити порядок роботи по зверненням громадян.

Окрім того результативність діяльності органу державної влади напряму залежить від рівня його технічної оснащеності та ступеню автоматизації процесів управління.

Отже, автоматизація та інформатизація системи документаційного забезпечення управління є механізмами, що дозволяють підвищити ефективність роботи зі зверненнями громадян у сучасних умовах.

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

АЛЬОНА МІНЬКОВСЬКА, магістрантка

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

В Україні адміністрування освітою здійснюється через Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади та місцевої влади, яким підпорядковані навчальні заклади. Основні засади адміністрування галуззю освіти в Україні визначені у Законі України «Про освіту» [1]. Так, у ст. 10 сказано, що в Україні з метою управління освітою створена система державних органів управління та органи громадського самоврядування. По суті, це є підтвердженням принципу, що визначений у ст. 6 даного закону: поєднання державного управління і громадського самоврядування в освіті.

Євроінтеграційні процеси у вищій освіті поступово змінюють не тільки освітнє законодавство України, а й парадигму функціонування вищої школи. Важливим завданням в даному аспекті є надання справжньої самостійності вищим навчальним закладам у визначенні того, що викладати і як викладати з кожної спеціальності.

Система вищої освіти з публічного управління не зовсім гнучка і частіше спроможна швидко змінювати тільки форми (назви спеціалізації, дисциплін, тощо), а не зміст. Це і є головною проблемою у розвитку та поширенні знань у країні, та, як наслідок, ускладнює життя здобувачів освіти в подальшій реалізації себе на ринку праці. Так звані «новомодні спеціальності» в освіті не завжди себе виправдовують. І частіше за ними нічого нового не знаходиться [2].

У свою чергу, вищі навчальні заклади (далі - ВНЗ) не поспішають пояснювати зміст освітньо-професійних програм – ОПП (зміст

компетентностей спеціальності), а тим більше їх практичну реалізацію в сучасних умовах ринку праці. ОПП - є публічною інформацією і кожен ВНЗ розміщує їх на своїх офіційних сайтах.

Абітурієнту у виборі будь-якої спеціальності сьогодні набагато складніше, ніж, наприклад, ще 7-8 років тому. Навіть, якщо зацікавлений абітурієнт ознайомиться на сайті ВНЗ з ОПП, це йому не надасть дуже чіткої картини, оскільки ці програми є досить складними для сприйняття непрофесіоналом.

Питання реформування публічного управління у вищій освіті в Україні залишаються недостатньо опрацьованими. Проте з поступовим розгортанням процесу розбудови держави, організаційно-правового оформлення структури правління, вдосконалення змісту повноважень органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування створюються реальні умови для покращення стану публічного управління у вищій освіті в Україні.

Список використаних джерел:

1. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 року № 1060-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34. – ст.451
2. Гольцова І.Б., Цимбаленко Я.Ю. Публічне управління в вищій школі. Механізми державного управління. Випуск 3. 2018. С.30-34.

НАПРЯМИ ЗМІН ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ

Ю. ВАСИЛЕНКО, аспірантка КЗВО «ДАНО» ДОР

О. НОСУЛЬКО, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Розвиток державної служби включає послідовне впровадження комплексу практичних заходів, систематизованих за напрямками та рівнями, спрямованих на забезпечення єдності всіх елементів, що складають державну службу, чіткий зв'язок усіх її інституційних положень із діяльністю державної служби. Ці заходи охоплюють правові, організаційні, інформаційні, матеріально -технічні, фінансові та інші питання, що стосуються забезпечення функціонування державної служби.

Ключовим завданням є забезпечення системності трансформації державних послуг. Завданням сучасного етапу розвитку державної служби є не тільки її високий професіоналізм, ефективність, стабільність та авторитет, а й забезпечення демократичного характеру відносин між державним апаратом, державними службовцями та громадянами,

інститутами громадянського суспільства, реалізація конституційної принцип пріоритету прав особистості [1].

Необхідність модернізації управління людськими ресурсами на державній службі зумовлена переважно наявністю низки специфічних проблем за останні двадцять років. Дослідження виділяє три системні проблеми у цій сфері: пов'язані з правовою базою; інституційний розвиток; управління персоналом державного управління [2]. Проблеми, які мають бути вирішені в процесі модернізації державної служби та управління людськими ресурсами, викладені в ряді нормативних актів, включаючи Стратегію кадрової політики країни, Стратегію реформування державного управління та службу місцевого самоврядування в Україні, Стратегії реформування державного управління в Україні, Концепції запровадження посад експертів з реформ, Концепції впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах, Концепції реформування системи підготовки фахівців державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, Концепцію оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та інші документи [3].

Модернізація державної служби включає різні зміни та трансформації такої системи у напрямку її модернізації, безперервного вдосконалення, підходу до максимально можливого рівня розвитку. Це означає, що модернізація державних послуг - це глобальний, прогресивний процес системних змін, що змушує об'єкти державної служби змінюватись, оновлювати свої структурні параметри, функції та рівні організації, використовуючи сучасні методи та інструменти, враховуючи важливість гармонійного поєднання цих змін, традиції та цінності. [4].

У Стратегії реформування державного управління України зазначено, що державна служба є основою державного управління, тому створення професійної державної служби є надзвичайно важливим для України. Цілі реформи не можуть бути досягнуті без професійних, чесних та етичних державних службовців [5].

Список використаних джерел:

1. Оболенський О. Ю. Державна служба : навч. посібник. – К. : КНЕУ, 2003. – 344 с. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/view/1240/76/1/1/#1860>.
2. Нижник Н. Р. Організаційно-правові засади модернізації публічної служби в Україні / Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук // Теорія та практика державної служби : матеріали наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 8 листопада 2013 р.) / за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2013. – С. 7 – 10.

3. Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ : розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 листоп. 2016 р. № 905-р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/905-2016-p>.

4. Линдюк О. А. Теорія та практика модернізації державної служби України в умовах глобалізації : монографія / О. А. Линдюк. – Київ : НАДУ, 2016. – 304 с.

5. Деякі питання реформування державного управління України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 черв. 2016 р. № 474-р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

К. ШАПОВАЛ, аспірант

А. ОХВАТ, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Пенсійна система України потребує термінового фундаментального реформування. Стійкість фінансів пенсійної системи досягла критично низького рівня і вимагає внесення суттєвих змін до її структури. Велика кількість пенсіонерів призводить до високого рівня пенсійних видатків, не зважаючи на невеликий розмір пенсій [1]. З метою вдосконалення соціальної політики має бути розроблено певний план пріоритетних напрямів подолання соціальних проблем на кожному визначеному етапі.

Перш за все, необхідно зосередити увагу на ліквідації «тіньової» зайнятості (випадків приховування трудових відносин), гарантуванні реалізації права на працю особам, що не мають змоги бути конкурентними на ринку праці (інвалідам), легалізації заробітної плати (офіційно оформлені трудові відносини з нарахованою заробітною платою в повному обсязі, з якої сплачені відповідні внески).

Оскільки за результатами реформування згідно із ст. 12 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкового державне соціальне страхування» завдання Державної фіскальної служби є забезпечення адміністрування єдиного внеску шляхом його збору, ведення обліку надходжень від його сплати та здійснення контролю за сплатою єдиного внеску.

Зокрема, Державна податкова служба відповідно до своїх завдань спільно з Пенсійним фондом України: аналізує та прогнозує надходження коштів від сплати єдиного внеску; забезпечує збір та облік доходів від сплати єдиного внеску; здійснює контроль за дотриманням законодавства щодо збору та нарахування єдиного внеску, правильністю розрахунку, розрахунком, повнотою та своєчасністю сплати єдиного

внеску; та виконує інші завдання, пов'язані з організацією надходжень від єдиних внесків [2].

В аналізі Закону № 2464 можна констатувати, що пенсійний фонд позбавлений права контролювати правильність нарахування, обчислення, повноти та своєчасності сплати єдиного внеску, що є основним видом його доходу та джерелом фінансування пенсії система солідарності.

Відповідно до зведеної інформації про заборгованість по єдиному внеску, що надається щоквартально, на 1 січня 2016 року вона становила - 7,2 млрд грн, на 1 січня 2017 - 8,0 млрд грн, на 1 січня 2018 - 8,6 млрд грн, з 1 Січень 2019 р. - 15,2 млрд грн. Заборгованість з єдиного внеску за період з 1 січня 2016 року по 1 січня 2019 року зросла на 8,1 млрд грн. або більше 2 разів. Слід також зазначити, що заборгованість зі сплати єдиного внеску становить 15,2 млрд. грн. у 2018 році він становив 41,2% дефіциту бюджету Пенсійного фонду України у 2018 році [3].

Аналіз підтверджує недоліки попередніх років реформування зі сплати єдиного внеску. З метою недопущення збільшення заборгованості зі сплати єдиного внеску в подальшому, розширення функцій контролю Державної фіскальної служби і Пенсійного фонду України та використання потенціалу щодо надходження коштів від сплати єдиного соціального внеску, необхідно внести зміни до діючих нормативно-правових актів: в частині як оприлюднення боржників та обмеження їх правоздатності, так і у відповідальності за нанесену шкоду економічній ситуації в країні.

Наявність зазначених проблем підтверджує необхідність перегляду та оновлення підходів до регулювання відносин у сфері пенсійного забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Стан реформування пенсійної системи в Україні / В. К. Рудик, В. С. Олексійко // Облік і фінанси. – № 4 (74). – 2016. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2016_4_15.
2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкового державне соціальне страхування : закон України від 8 липня 2010 р. № 2464 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту Пенсійного фонду України за період з 1 січня 2016 р. по 31 грудня 2018 р. № 04-24/10 від 23 жовтня 2019 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/145191>.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО- ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

А. ПІКАЛО, магістр

К. ШАПОВАЛ, аспірант

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Єдиним законодавчим органом є Верховна Рада України. Збройна агресія Російської Федерації на сході України призвела до появи вимушених внутрішніх переселенців, які потребували правового врегулювання забезпечення їх соціальних прав. Вищий законодавчий орган почав регулювати питання соціального захисту ВПО через прийняття законів, постанов і внесення змін у існуючі кодекси України.

Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини [1]. У секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини введено посаду представника Уповноваженого з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб. Створено відділ з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, який, наділений функціями:

- моніторингу дотримання прав ВПО, чинних законів і підзаконних нормативно-правових актів щодо узгодження зі стандартами в галузі дотримання прав ВПО;
- аналізу соціальних, політичних та інших процесів, що відбуваються в країні, щодо дотримання прав ВПО;
- аналізу проектів законів та нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції відділу;
- участь у перевірках стану додержання прав людини державними органами та органами місцевого самоврядування;
- розгляд звернень громадян з питань, що належать до компетенції відділу;
- підготовка, оформлення та передача до суду матеріалів про адміністративні правопорушення та ін. [2].

Представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини беруть участь у конференціях, форумах та круглих столах; там обговорюється стан дотримання прав ВПО, статистичні дані розселення переселенців в Україні, шляхи подолання вимушеної внутрішньої міграції, вирішуються завдання забезпечення правового статусу переселенців, розробляються пропозиції та рекомендації органам державної влади [3].

Кабінет Міністрів України є вищим органом виконавчої влади, який забезпечує права та свободи людини та громадянина, в тому числі і

соціальний захист внутрішньо переміщених осіб в Україні. Постанови Кабінету Міністрів України, забезпечують реалізацію соціального захисту ВПО. Так, в постанові Кабінету Міністрів «Про облік внутрішньо переміщених осіб» від 1 жовтня 2014 р. [4] закріплений порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік ВПО.

Постанова «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» від 1 жовтня 2014 р. [5] передбачає порядок надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання. В січні 2018 р. було внесено зміни до Порядку надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг. Великим зрушенням у Постанові є відсоткове нарахування щомісячної адресної допомоги.

Отже, соціальний захист ВПО в Україні – це система соціальних та правових відносин з управління в умовах соціальних ризиків для ліквідації їх наслідків та забезпечення належного рівня життя людей.

Система соціального захисту (ВПО) об'єднує такі видові форми соціального захисту, як соціальна допомога, соціальне забезпечення, соціальне страхування, соціальні послуги.

ВПО гарантовано право володіти правами і свободами, як і громадянам України. Права ВПО можна поділити за певними сферами, але найголовніша з них – соціальна. ВПО можуть придбати житло за механізмом «50 на 50», де 50 відсотків оплачує держава, або отримати пільговий кредит під 7 % річних для вирішення житлового питання.

Організаційно-функціональні основи публічного управління у сфері соціального захисту ВПО в Україні сконцентровані в повноваженнях Верховної Ради України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Представника Уповноваженого з питань дотримання прав ВПО, Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб, Міністерства соціальної політики України, місцевих органів публічного управління (органів державної влади та місцевого самоврядування).

Адміністративна діяльність органів виконавчої влади в Україні щодо ВПО полягає у прийнятті підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на втілення в життя законів України та правових актів Президента України. Органи виконавчої влади поділяються на три рівні (вищий, центральний, місцевий). Органами виконавчої влади всіх трьох ланок провадиться робота із соціального захисту ВПО: проведення реєстрації, порядок створення та ведення єдиної інформаційної бази даних, надання адресної допомоги, порядок розселення, соціального захисту, реєстрації перебування, зайнятості ВПО в Україні тощо.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змінами [Електронний ресурс]. – URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Положення про Відділ з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 15 верес. 2015 р. – URL : http://www.ombudsman.gov.ua/files/documents/Kadry/pologenia/Pologenna_pro_viddil_vnutr_peremicshenyh_osib.pdf.
3. Михайловський В. І. Місце омбудсмана в забезпечення адміністративно-правового статусу внутрішньо переміщених осіб / В. І. Михайловський // Наук. вісник публічного та приватного права. – 2017. – № 2. – С. 162 – 165.
4. Про облік внутрішньо переміщених осіб : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовт. 2014 р. № 509 // Офіц. вісник України. – 2014. – № 81. – С. 43. – Ст. 2296.
5. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовт. 2014 р. № 505 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 80. – С. 22. – Ст. 2271.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ ЯК ПРЕДСТАВНИКА ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

М. СИЧОВА, к.е.н., доцент

М. РАСКОВ, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Україна вже пройшла етап формування місцевого самоврядування. Згідно з цим положенням, місцеве самоврядування діє на рівні територіальних громад сіл, селищ і міст, від імені яких діють представницькі та виконавчі органи, та районних та обласних рад як представницьких органів, що представляють спільні інтереси місцевих територіальних спільнот. На сучасному етапі в Україні відбулася відносна децентралізація державної влади та існує потреба у суттєвій децентралізації, що потребує запровадження регіонального самоврядування на всіх рівнях територіального поділу держави.

Думки щодо необхідності запровадження регіонального самоврядування в Україні розходяться. В. Борденюк є активним лідером ідеї регіонального самоврядування, що обґрунтовує доцільність

запровадження самоврядування на рівні районів та областей, оскільки право на місцеве самоврядування має визнаватися не лише територіальними громадами сіл, селищ і міст.

В. Кравченко обґрунтовує другу позицію, згідно з якою райони та області є «штучними» адміністративно-територіальними одиницями, мешканці яких утворюють «вторинну» територіальну громаду, яка може визнаватися або не визнаватися суб'єктом права на місцеве самоврядування [2]. О. Батанов займає радикальну позицію щодо визнання областей (органів влади та районів) територіальними колективами, оскільки вважає термін «регіон» «незаконною категорією» та «некомпетентним елементом». При цьому територіальне самоврядування на районному та регіональному рівнях визначається лише як «асоційований» рівень самоврядування, тобто де-факто і не заперечує здійснення самоврядування на регіональному рівні [3].

Слід зазначити, що українська наукова література не враховує можливості визнання територіальної громади на районному та обласному рівні. Традиційно українська судова практика визнає лише місцеві територіальні громади, але самоврядування в Україні виступає лише як місцеве. Якщо Україна стане на шлях повної децентралізації державного управління, законодавство про правовий статус територіальних громад району та області буде об'єктивно потрібним.

Ми підтримуємо думку дослідників, що у разі запровадження в Україні регіонального самоврядування на районному та обласному рівні можна запропонувати легалізацію понять «територіальна громада району» та «територіальна громада». У цьому контексті для формулювання поняття «територіальна громада району» об'єднуються жителі з постійним проживанням на території району, а поняття «територіальна громада області» – це населення, об'єднане з постійним проживанням у регіоні.

Визнання українським законодавцем обласних територіальних громад району та області дасть можливість утворювати органи регіонального самоврядування в Україні на районному та обласному рівні. І хоча ради виступають як представницькі органи місцевого самоврядування, відсутність власних органів виконавчої влади створює ситуацію неможливості реального виконання їхніх рішень.

Подальше реформування місцевого самоврядування та, можливо, запровадження регіонального самоврядування мають бути нерозривно пов'язані із здійсненням адміністративно-територіальної реформи в Україні. На сучасному етапі дуже важливим є існування інституту відповідальності виборних посадових осіб місцевого самоврядування. Це досягається кількома способами: періодичністю виборчого процесу, контролем самих виборців, дотриманням обмежень у здійсненні повноважень депутата місцевої ради. Передумовою виникнення та існування демократичної держави є необхідність довіри населення та

громадських організацій до державних органів та органів місцевого самоврядування, до представників рад усіх рівнів.

Важливим кроком на шляху реформування механізму фінансової підтримки місцевого самоврядування в Україні є поширення практики самооподаткування жителів територіальних громад як форми оплати, запровадженої на підставі місцевого референдуму чи зборів територіальних громад [4].

Одночасно з прийняттям рішення про здійснення самооподаткування визначається, на які заходи та в якому розмірі слід витратити кошти. Платежі з самооплати спрямовуються до місцевих бюджетів і використовуються виключно за цільовим призначенням. Кошти, не використані таким чином у поточному році, можуть бути використані в наступному році на ті ж цілі. Після закінчення року, в якому були здійснені самооплати, органи місцевого самоврядування зобов'язані інформувати громадян про стан і напрям використання коштів через засоби масової інформації.

Одним із можливих шляхів покращення функціонування органів місцевої влади в Україні має стати пошук оптимального поєднання інтересів місцевої громади та місцевої влади. Коли територіальна громада та місцеве самоврядування в цілому. При цьому територіальна громада відповідає за відбір уповноважених на управління місцевими справами, а органи місцевого самоврядування відповідають за свою діяльність перед територіальною громадою, до можливості дострокового припинення повноважень.

Список використаних джерел:

1. Борденюк В. І. Співвідношення місцевого самоврядування та державного управління: конституційно-правові аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право» / В. І. Борденюк. – Київ, 2009. – 39 с.
2. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посібник] / В. В. Кравченко. – [вид. 6-те, виправл. та доповн.]. – Київ : Атіка, 2008. – 592 с.
3. Батанов О. В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні : монографія / Батанов О. В. за заг. ред. В. Ф. Погорілка. – Київ. : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 512 с.
4. Навчальний посібник для депутатів місцевих рад об'єднаних територіальних громад. Видання друге / Т. М. Дерун. – Київ : ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. – 164 с.

РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ

М. СИЧОВА, к.е.н., доцент

Н. САРМАН, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Функції органів публічної влади у сфері загальної середньої освіти обумовлюються завданнями, які покладаються суспільством на освіту. Так, за законодавством України до переліку основних завдань загальної середньої освіти належить: виховання громадянина України; формування особистості учня, розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду; виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів до подальшої освіти і трудової діяльності; виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина; реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань; виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй; виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів [1].

Реалізація перелічених завдань передбачає наявність чітких вимог до загальної середньої освіти на основі яких можна оцінити її якість. Такою вимогою є Державний стандарт загальної середньої освіти - зведення норм і положень, що визначають державні вимоги до освіченості учнів і випускників шкіл на відповідному рівні загальної середньої освіти та гарантії держави у її досягненні. Виконання Державних стандартів початкової, базової і профільної загальної середньої освіти є обов'язковим для закладів освіти, що забезпечують здобуття відповідної освіти. Держава виступає гарантом якості та доступності освіти. Розробку освітніх стандартів покладено на центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки (Міністерство освіти і науки України), а затвердження на Кабінет Міністрів України. Вони мають переглядатися не менше одного разу на 10 років [1].

Управління в галузі загальної середньої освіти здійснюється органами державного управління та органами місцевого самоврядування. Механізми державного управління включають цілі управління, ресурси управління, соціальний та організаційний потенціали, взаємозв'язки різних елементів управління. Механізм

державного управління розвитком загальної середньої освіти може бути визначений як мультиплікація інституційних механізмів державного управління, які у формі організаційної і регламентованої взаємодії між центром і об'єктами управління забезпечують розвиток педагогічного персоналу, контенту, навчального середовища, оцінювання, освітньої політики і менеджменту / фінансування системи загальної середньої освіти, процедурних механізмів організаційного, правового, економічного, політичного характеру, пріоритетність застосування яких обумовлюється функціями цієї системи, а їх ефективність визначається рівнем людського капіталу учасників освітнього процесу [2].

Управління системою загальної середньої освіти здійснюється:

- Міністерством освіти і науки України, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, іншими центральними органами виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, які належать до системи загальної середньої освіти;
- обласними, Київською міською, районними, районними у місті Києві державними адміністраціями;
- органами місцевого самоврядування [1].

До основних повноважень місцевих державних адміністрацій у сфері освіти належить здійснення державного контролю на відповідних територіях за дотриманням законодавства з освіти, дитинства, сім'ї, молоді та дітей, соціального захисту населення, фізичної культури і спорту [3].

Важливим завданням дослідження є уточнення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері освіти. Особливої уваги потребує базовий рівень місцевого самоврядування – рівень територіальних громад. На цьому рівні діють сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи. Основний перелік повноважень щодо забезпечення функціонування закладів загальної середньої освіти віднесено до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад [4].

Таким чином, дослідження повноважень органів публічної влади щодо управління загальною середньою освітою дозволяє зазначити наступне. Основними рівнями управління у цій сфері є центральний, регіональний та місцевий. Відповідно основний перелік повноважень розподілено між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. В цій системі управління спостерігається посилення ролі місцевого самоврядування в забезпеченні функціонування закладів загальної середньої освіти, що цілком відповідає практиці більшості європейських країн. Крім того, в умовах демократизації та децентралізації відбувається активізація участі всіх учасників освітнього процесу в управлінні, а також зміна характеристик управлінського циклу від лінійних до консультативних, узгоджувальних, мережових та інтегральних.

Список використаних джерел:

1. Про загальну середню освіту : закон України від 13 травня 1999 р. № 651-XIV. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
2. Опорні школи. Повний перелік опорних шкіл (станом на 01.06.2019). Міністерство освіти і науки України [Електронний доступ]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/oporni-shkoli>, 07.08.2019.
3. Про затвердження Типового положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2018 р. № 291. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-18>.
4. Про затвердження Положення про конкурс на посаду керівника закладу загальної середньої освіти Нікопольської міської ради : рішення Нікопольської міської ради від 14 грудня 2018 р. № 57/43-VII. – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/1nHNlp3AQKIKmzEZQRguUJ3OpKOKlZrA/view>.

МОНІТОРИНГ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ЛЮДМИЛА СІТАЛО, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Прагнення до поліпшення ефективності діяльності органів публічної влади є одним із напрямів удосконалення управління соціально-економічними системами у суспільстві. Рухаючим мотивом більшості адміністративних реформ є усвідомлення необхідності вирішити одну чи декілька з наступних комплексних завдань:

- підвищення ефективності діяльності системи державних органів;

- перетворення держави на відповідального роботодавця, здатного залучити достатню кількість службовців необхідної кваліфікації і в той же час контролювати витрати на їх утримання;

- підвищення довіри до держави з боку населення та приватного бізнесу.

Публічне управління буде ефективним тоді, коли суспільству буде забезпечена можливість реалізації цивільних функцій, гарантовані населенню умови гідного життя і створена мотивація до продуктивної праці. Відповідно індикаторами ефективного управління у будь-якій сфері діяльності є: наступні.

1. Постанова конкретної мети.

2. Визначення індикаторів мети контролю над її досягненнями.

3. Моніторинг та оцінка, які забезпечують спостереження за результатами реалізації політики та аналіз прогресу у досягненні цілей.

4. Управління змінами, що забезпечують коригування курсу за умов появи розбіжності результатів та намічених цілей.

Моніторинг є частиною повного циклу управління і починається при постановці цілей політики (стратегії, програми, проекту), відбувається збір достовірних даних, відповідно до розроблених індикаторів. Моніторинг в публічному управлінні – це систематичний збір інформації з метою спостереження і контролю за розвитком сфери публічного управління, який сприяє розробці довгострокової стратегії її розвитку, налагодженню зв'язку між центральними органами влади та органами місцевого самоврядування.

Метою проведення моніторингу в органах місцевого самоврядування є контроль процесу здійснення заходів, оцінювання їх ефективності, визначення співвідношення поставлених завдань та їх виконання.

Основними елементами моніторингу є: спостереження, аналіз, прогноз, оцінка, формування рекомендацій, розробка стратегій.

Використання інструменту моніторингу управлінської діяльності в органах місцевого самоврядування є гарантією якісного управління та узгодження інтересів громадян в отриманні управлінських послуг.

Список використаних джерел:

1. Поляк О. Моніторинг як інструмент якості управління органам місцевого самоврядування. Науковий вісник «Демократичне врядування». 2008. Вип. 2.

2. Сухінін Д.В. Моніторинг та оцінювання діяльності органів місцевого самоврядування як предмет наукового аналізу. URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02\(8\)/12sdvpna.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-02(8)/12sdvpna.pdf) (Дата звернення 07.11.2021)

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

КАТЕРИНА ХВОСТОВА, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Якісне кадрове забезпечення є запорукою ефективного публічного управління. В сучасних умовах метою державної кадрової політики є формування якісного кадрового потенціалу як важливого інтелектуального та професійного ресурсу сучасного суспільства. Саме тому кадрове забезпечення діяльності органів публічного управління в

Україні має здійснювати у таких напрямках: забезпечення органів державного управління та місцевого самоврядування висококваліфікованими, компетентними кадрами; розвитку механізму формування нової генерації державних службовців, здатних ефективно працювати в умовах євроінтеграції та становлення інформаційного суспільства у державі [1].

Нині законодавчо не закріплено визначення «кадрове забезпечення». Так, Колпаков В.М. під кадровим забезпеченням розуміє необхідний кількісний та якісний склад працівників відповідної сфери [4].

Коллектив авторів, під керівництвом Серьогіна С.М. пропонують наступне визначення: «здійснювана в процесі управління діяльність, змістом якої є забезпечення органів, установ, їх підрозділів необхідним контингентом осіб, які відповідають певним вимогам, інформацією про них, а також впровадження науково-обґрунтованих методів добору, розстановки, професійного навчання, підготовки та перепідготовки кадрів, стимулювання їхньої роботи, правового регулювання трудової діяльності та надання правового захисту працевлаштованим» [2].

Клочко А.М. пропонує під кадровим забезпеченням розуміти таку функцію адміністративної діяльності, яка була б направлена на реалізацію завдань щодо управління персоналом [3].

На основі проведеного дослідження пропонуємо під кадровим забезпеченням розуміти комплекс заходів, пов'язаних із наповненням органів публічної влади висококваліфікованими та такими, які відповідають усім вимогам, кадрами, організації їх праці та підвищення професійного рівня з метою надання професійних та якісних послуг.

Нині у світі, також і в Україні відбувається розвиток інформаційного суспільства, а це вимагає кардинальних змін у структурі сучасного персоналу, що відрізняється від структури персоналу індустріального суспільства.

Отже, формування сучасного кадрового забезпечення органів публічного управління відбувається під впливом факторів, пов'язаних із інформацією. Це вимагає відповідного якісного кадрового забезпечення та удосконалення електронного управління.

Список використаних джерел:

1. Дембіцька С. Кадрове забезпечення органів державної влади в Україні. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/24569/1/7-33-38.pdf> (дата звернення 06.11.20210)
2. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. колегія: С. М. Серьогін, В. М. Сороко та ін. – К. : НАДУ, 2011. – 524 с.
3. Клочко А.М. Поняття та зміст кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ . 2012. № 1. С. 42-51

4. Колпаков В.К. Концептуально-понятійні основи кадрового забезпечення системи професійної освіти. Теорія та методика управління освітою. 2010. № 4. С. 1-12.

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УПРАВЛІННЯ В КАРАНТИННИХ УМОВАХ

ІРИНА ШАДЬКО, студентка

НАТАЛІЯ БОНДАРЧУК, докторка наук з державного управління,
професорка, завідувачка кафедри менеджменту, публічного
управління та адміністрування

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Запровадження електронного управління є базовою передумовою для розбудови в Україні ефективної цифрового ринку та цифрової економіки і подальшої інтеграції до єдиного цифрового ринку ЄС.

Електронне управління являє собою формою організації державного управління, які сприяють підвищенню прозорості, відкритості та ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та державної влади з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій орієнтованої на задоволення потреб громадян [3].

У формуванні державної політики розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій виділяють два етапи. З першим етапом (1998-2006 роки) пов'язують прийняття законів України «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис» які започаткували формування нормативно-правової бази інформатизації, а саме побудову: телекомунікаційної системи, системи національних інформаційних ресурсів, інформатизацію стратегічних напрямків розвитку економіки, соціальної сфери тощо.

На другому етапі були прийняті закони України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», а також сукупність інших нормативно-правових актів, спрямованих на деталізацію і конкретизацію вищевказаних законів.

За прогнозами фахівців одним з основних чинників впливу на процеси розвитку інформаційного суспільства, зокрема впровадження електронного управління в Україні є фінансово-економічна криза, через карантинні умови внаслідок коронавірусної інфекції COVID-19. Внаслідок коронавірусної інфекції та впровадження режиму карантину, компанії вже стикнулись зі складнощами підписанням документів, порушенням виконання умов контрактів та затримкою платежів. Необхідність підписати, роздрукувати і передати паперові документи змушує

співробітників приходити в офіс, незважаючи на офіційно визнану пандемію. В карантинних умовах питання ефективного обміну інформацією, а також офіційними документами постає особливо гостро.

Однак, ці обмеження можна розглядати як нові можливості, зокрема, перехід на електронний документообіг. Оперативне і правильне підключення до електронного документообігу дозволить потурбуватися про здоров'я персоналу і не створювати ризиків уповільнення критичних процесів компанії. Електронний документообіг дозволяє обмінюватися документацією швидко, ефективно і безпечно, а також убезпечує співробітників від зайвих контактів. Тип паче, електронний документообіг має низку інших переваг:

1. **Діджіталізація процесів.** Дозволяє ефективніше керувати процесами компанії, тримати все під контролем і скорочувати витрати часу персоналу на рутинні завдання.

2. **Екологічність.** Є однією з головних складових соціальної відповідальності багатьох прогресивних компаній.

3. **Швидкість і комфорт.** Дає можливість отримати, узгодити і підписати документи в найкоротші терміни без прив'язки до офісу.[2]

Електронний документообіг, безумовно, корисна річ, проте законодавчі колізії певним чином обмежують можливість його повноцінного використання. На практиці є деякі труднощі, серед яких: можливість ведення електронної кадрової документації; подання документів під час перевірок державним контролюючим органам; дата визнання періоду відображення доходів/витрат, а також податкового кредиту/зобов'язань в залежності від дати накладання електронного підпису; документи, що регулюють правовий статус електронного документообігу в організації; відсутність роумінгу між різними платформами електронного документообігу; необхідність документального оформлення переходу на електронний документообіг з контрагентами [2].

Державним органам та компаніям які надають послуги в галузі електронного документообігу необхідно впровадити низку змін для успішної роботи з документообігом в Україні: створити умови для якнайшвидшої реалізації роумінгу між системами надавачів послуг електронного документообігу; легітимізувати на державному рівні європейського, американського та інших світових стандартів електронних підписів для спрощення обміну документами з міжнародними партнерами; внести зміни на законодавчому рівні щодо електронних кадрових документів та періоду відображення доходів/витрат на підставі електронних первинних документів.

Впровадження електронного управління в Україні забезпечить новий рівень управління державою та суспільством в цілому, зміцнить довіру до держави та її політики, вдосконалив взаємодію між органами державної влади, бізнесом, громадянами та державними службовцями.

Список використаних джерел:

1. Баранов О.А., Демкова М.С., Дзюба С.В., Єфанов А.В., Попова Т.В., Семенченко А.І. Концептуальні засади розвитку електронного урядування в Україні: навч. посіб. / за ред. А.І. Семенченко. Київ: ЦУЛ, 2009. 82с.
2. Коронавірус загнав бізнес на карантин: веб-сайт URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/deloitte-press/2020/business-on-quarantine-edi.html>. (дата звернення 02.11.2021).
3. Розвиток електронного урядування та електронної демократії в Україні: веб-сайт URL: <http://www.center.gov.ua/component/k2/item/3451>. (дата звернення 02.11.2021)

ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

М. СИЧОВА, к.е.н., доцент

К. ЩЕРБИНА, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Реалізація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо реформування державної служби відповідно до європейських стандартів вимагає впровадження нових підходів для побудови інноваційної системи управління персоналом, яка передбачатиме, зокрема, впровадження інструментів управління за цілями, управління талантами, антикризове управління персоналом, управління змінами, управління часом, захисту персональних даних на державній службі та кібербезпеки тощо. Отже, доцільним в діяльності служб управління персоналом державних органів впровадження низки стандартів управління персоналом другої групи.

Зокрема, талант-менеджмент – досить новий напрям у HR-менеджменті, який визначають як складову управління персоналом, що спрямована на виявлення та розвиток талановитого персоналу з метою підвищення ефективності, результативності та якості діяльності організації [1].

Важливе значення в управлінні персоналом належить управлінню лідерством. «Лідерство є сучасною концепцією управління, у тому числі, управління змінами, для якої має значення не рівень посади, а ступінь впливовості діяльності особи. Лідерство – це нова якість управління людськими ресурсами, яка ґрунтується на ідеалах творчості, проактивності, стратегічного мислення, довіри та поваги до людей тощо» [2].

Також широкого застосування в управлінні людськими ресурсами набуває метод використання гнучкого графіка роботи. Фіксована кількість годин робочого дня підтримує уже застарілий менталітет, тоді як для ефективності роботи від працівника доцільно вимагати тільки результат, а не час перебування його на робочому місці. Тому важливу роль в управлінні персоналом державної служби має відігравати впровадження тайм-менеджменту (управління часом), адже це сприяє налагодженню ефективного використання часу державними службовцями й ефективному його використанню [3].

Управління часом – це процес організації часу таким чином, щоб зросла результативність його використання. Базові принципи процесу тайм-менеджменту закладаються в тому, що основну увагу слід приділяти правильному розподілу та інвестуванню часу, а не тому, як пришвидшити сам процес. У той же час, як і будь-яке управління, тайм-менеджмент передбачає реалізацію основних чотирьох функцій управління: планування, організації, мотивації та контролю. Існує думка про те, що тайм-менеджмент – це щохвилинний план на кожен день, а то й на тиждень, на місяць вперед, що це жорсткий регламент. Однак великий потік інформації, нові доручення від начальства, прохання і вимоги клієнтів, необхідність підготувати або звіт, або виконати термінове доручення керівника – все це створює очевидний ефект нестабільності в роботі. Золоте правило планування свідчить про те, що планувати необхідно не більше ніж на 60% робочого часу. Решта 40% – це час, який дасть змогу вирішити поточні питання або відволіктися на непередбачені обставини [4]. Виходячи з розуміння функції організації управління часом ця діяльність полягає у встановленні трудового розпорядку, визначені корпоративних стандартів робочого часу, делегуванні повноважень та встановленні комунікацій між працівниками.

Наступним не менш важливим напрямом удосконалення управління персоналом державної служби є розбудова інституційного забезпечення системи управління кадрами державних органів влади це стосується процесу, через який відбуваються зміни в ключових умовах її діяльності, завдяки чому вона набуває сталої здатності визначати завдання та виконувати функції, а також визначати цілі власного розвитку та досягати їх упродовж тривалого часу. Умови, що структурують дії служби управління персоналу, стосуються її якісної організації, професіоналізму кадрів служби, достатності технічного забезпечення та ресурсів на реалізацію державної політики з питань управління персоналом у державних органах влади. Організаційна структура служби управління персоналом – це сукупність взаємопов'язаних підрозділів і посадових осіб. У сучасній практиці управління персоналом [5] подано кілька варіантів функціональної організаційної структури служби управління персоналом.

Отже, вважаємо за доцільне оцінку діяльності управління персоналом Дніпропетровської ОДА здійснювати на підставі розрахунку й аналізу (порівняно з попередніми роками) показників, а також оприлюднювати результати оцінки у вигляді звіту на веб-сайті адміністрації. Отримані результати стануть основою для прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення роботи з кадрами, формування відповідної кадрової політики та отримання висновків про діяльність Управління персоналом ОДА.

Список використаних джерел:

1. Ландсман В.А. Удосконалення кадрової роботи в органах державного управління / В. А. Ландсман // Держава та регіони. Серія «Державне управління». – 2013. – № 1(41). – С. 117– 121.
2. Витко Т.Ю. Удосконалення добору кадрів на державну службу в Україні: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.03 / Витко Т.Ю. – Дніпро, 2011. – 23 с.
3. Євдокимов В.О. Основи планування тайм-менеджменту державного службовця. / В.О. Євдокимов, Ю.В. Конотопцева, // Теорія та практика державного управління. – 2016. – № 2(53) – С. 171 – 177.
4. Сурай І. Кадрові служби органів державної влади в контексті модернізації законодавства України про державну службу / І. Сурай // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – № 2 (25). – С. 267 – 277.
5. Гончарук Н.Т. Управління керівним персоналом у сфері державної служби України: теорія та практика / Н.Т. Гончарук. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2012. – 343 с.

ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ

ОЛЕНА САМОФАЛ, аспірант

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Вступ. Сільськогосподарські кооперативи часто складаються виключно з дрібних та сімейних ферм, що робить їх вразливими до будь-яких загроз, пов'язаних із здоров'ям людей та тварин. Крім загроз здоров'ю пандемія спричиняє реакцію від урядів та інших організацій, яка, як правило, пов'язана з обмеженням переміщення та іншими заборонами і змінами, що негативно впливають на діяльність кооперативів. В результаті таких подій можуть розриватися сталі економічні зв'язки, що значно зменшує фінансові потоки учасників та учасниць кооперативів, повинен змінюватися формат виробничої діяльності, що призводить до збільшення витрат на заходи захисту людей і тварин, а також зменшується інтенсивність соціальних зв'язків виробників, які потрібно підтримувати для продовження ефективної діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що детальне дослідження соціально-економічного впливу пандемії на діяльність сільськогосподарських кооперативів є актуальним та важливим для розробки рекомендацій на підтримку їх стійкості та перспективного виходу із періоду обмежень.

Виклад основного матеріалу. Дослідженням питань впливу пандемії на аграрного виробництва та подальшої діяльності дрібних сільськогосподарських виробників цікавилися багато організацій, зокрема такі організації як FAO та USAID проводили масштабні опитування та вивчали поточну ситуацію сільськогосподарських кооперативів у Європі, Африці, Північній та Південній Америці [1, 2].

Ці та інші дослідження виявили, що абсолютна більшість кооперативів відзначили зменшення рівня доходів на 25-30% у 2019-2020 рр. і пов'язують це з пандемією. Наступним проявом впливу пандемії на сільськогосподарські кооперативи було зменшення кількості активних користувачів послуг та персоналу кооперативів на 15-20% через високий рівень захворюваності. Також значно збільшились потреби у використанні діджитал-технологій при роботі на фермах у порівнянні з до пандемійним періодом.

Для вивчення ситуації в Україні було проведене напівструктуроване телефонне опитування 30 учасників та учасниць сільськогосподарських кооперативів щодо соціально-економічного впливу пандемії на їх кооперативи. Це опитування в цілому підтвердило висновки світових досліджень, проте були виявлені такі відмінності та особливості:

- молочарські кооперативи в Україні не відчули на собі суттєвого погіршення економічного становища кооперативу, оскільки процеси вирощування корів та здавання молока відбувалися за графіком із внесенням необхідних змін запобігання розповсюдження захворювання, крім тих громад, де були зафіксовані спалахи грипу;

- було зафіксовано зниження ефективності процесу прийняття управлінських рішень у кооперативах через відсутність практики проведення дистанційного засідання ради та зборів;

- було вказано на відсутність навичок дистанційної роботи у багатьох членів кооперативу для того, щоб ефективно організовувати роботу у періоди повних локдаунів, також деякі громади не мають якісного Інтернет-покриття;

- декілька опитаних вказали, що почалися відстрочки з виплатами від кооперативу, чого до пандемії не спостерігалось.

Серед позитивних змін було відмічено:

- спроби гуртового вирішення поточних проблем, зокрема, внесення змін у звичну схему розподілу прибутку кооперативу для покриття витрат на заходи захисту;

- розробку нової схеми роботи для виробників, враховуючи нові ринкові та неринкові обмеження.

Також варто зазначити, що сільськогосподарські кооперативи, що входили до складу кооперативних об'єднань мають більшу стійкість до негативного впливу ззовні через можливість гуртом попереджати ризики діяльності та реагувати на кризові події.

Отже, абсолютна більшість сільськогосподарських кооперативів світу, включаючи українські, відчула на собі такі ефекти пандемії, як зниження доходів та прибутку, збільшення витрат, зокрема, адміністративних, вимушена інтенсифікація використання мережі Інтернет та комп'ютерної техніки для комунікації та організації продовження діяльності тощо.

Разом із тим, завершення пандемії, а також пост-пандемічної кризи ще тільки в перспективі, а отже, необхідно розробити рекомендації та заходи для збереження діяльності та кооперації.

Такими рекомендаціями для менеджменту кооперативів можуть бути:

- формування плану, проведення інформаційної кампанії і тренінгу щодо майбутнього формату організації діяльності для всіх учасниць та учасників кооперативів;

- пошук додаткових ресурсів на утримання кооперативів, зокрема, через громадські організації та донорські програми;
- обговорення та розробка програм підтримки дрібних сільськогосподарських виробників у партнерстві із сільськими, селищними радами та адміністрацією відповідних ОТГ;
- проведення оцінювання ситуації, пошук нових ринків збуту, партнерів та внесення змін у стратегічні плани кооперативу.

Список використаних джерел:

1. USAID (2021). Програма розвитку кооперативів. Дослідження впливу COVID. URL: <https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/CDP-COVID-19-Impact-Study.pdf> (дата звернення 04.11.21).
2. Кооперативи Європи (2021). Криза COVID-19 та її економічний та соціальний вплив на кооперативи в Європі. URL: https://coopseurope.coop/sites/default/files/Covid19%20Report_CoopsEurope-compressed.pdf (дата звернення 05.11.21).

ВІДБІР ПЕРСОНАЛУ ЯК СТРАТЕГІЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

О. ЖУЛЕЙ, студентка гр. МгМТз-1-20

Науковий керівник Бербенець О.В., к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Становлення ринкової економіки України безпосередньо пов'язано з ефективністю розвитку підприємств усіх форм власності. Промисловість значною мірою обумовлює соціально-економічний стан країни та визначає рівень її економічного розвитку. У зв'язку з цим постають завдання забезпечення промислових підприємств кваліфікованим персоналом. Удосконалення кадрової політики є актуальним питанням, оскільки, найчастіше саме через невірне управління кадровою політикою на підприємстві утворюється високий рівень плинності персоналу, в наслідок чого, підвищуються витрати на найм і навчання нових працівників, знижується продуктивність праці [3].

Можна з впевненістю стверджувати, що головним ресурсом майже будь-якої компанії – є персонал або людські ресурси, а її ефективне функціонування визначається насамперед ступенем професійного розвитку її персоналу [2].

Кадрове планування являє комплексну задачу, що включає велику кількість незалежних змінних – нові винаходи, зміни населення, опір змінам, споживчий попит, втручання держави в бізнес, іноземна конкуренція і, перш за все, конкуренція на національному ринку [1].

Тож комплектування кадрів є одним з ключових елементів роботи служби управління персоналом будь-якої організації, так як від якості відібраних кадрів залежить ефективність діяльності організації в цілому. У зв'язку з цим помилки в підборі кадрів можуть дорого обійтися організації, а підбір хороших працівників є вдалим вкладенням грошей.

Створення працездатної, ефективної команди професіоналів – виклик для будь-якого керівника, водночас, це вершина управлінської майстерності. Проте, зусилля, витрачені на створення команди, скуповуються в будь-якому випадку: команда легше і швидше досягає успіху. Роль лідера дуже важлива: він формує основні принципи взаємодії, задає вектор розвитку, принципово впливає на мікроклімат у колективі [4].

При організації процесу підбору персоналу необхідно враховувати вплив цілого комплексу чинників: законодавчих обмежень і можливостей, специфіки підприємства, ринку робочої сили, безпосереднього оточення, місця розташування підприємства і т. д. Чим вища посада, на яку претендують кандидати, тим складніше і триваліше процес відбору. При організації проведення конкурсного відбору необхідно впроваджувати у відділах служби управління персоналом автоматизовану комплексну програму по реєстрації та оцінці кандидатів. Останнім етапом процесу набору персоналу є складання бази даних по кандидатах на вакантні посади.

Список використаних джерел:

1. Бербенець О.В. Кадрове планування: сутність, цілі та переваги / О.В. Бербенець // Збірник статей науково-практичної конференції: «Методологічні основи науково-практичної діяльності в аграрно-економічній галузі» – Дніпро: Вид-во «Свідлер А.Л.», – 2017. – С. 228-236.

2. Бербенець О.В. Управління персоналом (людськими ресурсами) як фактор збільшення капіталізації компанії / О.В. Бербенець // Економіка і держава. – 2017. – № 7. – С.31–33.

3. Гончаров Ю.В. Управління кадрової політики підприємства / Ю.В. Гончаров, Р.М. Федоряк, Ю.Б. Бережна // Ефективна економіка.- 2017. - №6.

4. Крушельницька О. В., Мельничук Д.П. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Кондор, 2006. – 308 с.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет виступив як один із організаторів 9-ї Науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації».

Форма проведення конференції, – дистанційна. Конференція проходила з 20 по 21 листопада 2021 року. За результатами роботи підготовлено збірник Матеріалів конференції (в двох томах).

Конференція проводилась з метою висвітлення передових науково-практичних результатів досліджень, отриманих у галузі менеджменту. Конференція покликана стимулювати обмін ідеями та тематичною інформацією між українськими та закордонними вченими, представниками наукового та виробничого середовищ, слугувати джерелом інформації про сучасний рівень наукової роботи для студентів та аспірантів.

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- 1) Актуальні проблеми менеджменту в умовах глобалізації
- 2) Сучасний стан та шляхи розвитку менеджменту в Україні
- 3) Правове забезпечення управлінської діяльності
- 4) Напрями розвитку публічного управління
- 5) Економіко-організаційні аспекти розвитку кооперації в Україні
- 6) Інноваційний розвиток сучасного освітнього менеджменту
- 7) Сучасні тенденції розвитку філософії освіти

Електронна адреса Організаційного комітету
confdsau@gmail.com

Всього, під час конференції, із 123 доповідями виступили 152 учасники, які представляли наступні організації:

- Дніпровський державний аграрно-економічний університет
- Дніпровська академія неперервної освіти
- Псковський державний університет
- Уманський національний університет садівництва
- Національна металургійна академія України
- Полтавський державний аграрний університет
- Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
- ВСП «Ладизинський фаховий коледж ВНАУ»
- Класичний приватний університет
- Київський національний торговельно-економічний університет
- Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
- Університет імені Альфреда Нобеля